

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХОДОЗНАВСТВА
Кафедра корейської філології

Кваліфікаційна робота магістра
з філології на тему:

**ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ МІКРОПОЛЕ «ТЕМПЕРАТУРА» В
СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ**

Студента групи МПкор 56 – 18
факультету сходознавства
денної форми здобуття освіти
Освітньо – професійної програми
Галузевий переклад: корейська мова,
англійська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.066 Східні мови
та літератури (переклад включно)
перша – корейська
Гаспарян Давида Сергійовича

Науковий керівник:
д. політ. наук., проф. Кан Д.С.

Допущений до захисту

«___» _____ 2019 року

Завідувач кафедри.

_____ Кан Д. С.

(Підпис)

(ПІВ)

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ЛСГ – лексико-семантичні групи

ЛСП – лексико-семантичне поле

ФСП – функціонально-семантичне поле

ЗМІСТ

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	2
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I.....	7
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «ТЕМПЕРАТУРА» В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.....	7
1.1 Поняття «лексико-семантичного поля» в лінгвістиці.....	7
1.2 Історія дослідження лексико-семантичного поля «температура» в корейській мові.....	22
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I.....	34
РОЗДІЛ II.....	36
СЕМАНТИКА І ФУНКЦІОНУВАННЯ ОДИНИЦЬ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «ТЕМПЕРАТУРА» В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.....	36
2.1 Склад і структура лексико-семантичного поля «температура» в сучасній корейській мові.....	36
2.2. Прикметники та інші частини мови, що позначають температуру.....	41
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II.....	50
РОЗДІЛ III.....	52
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛЕКСИКИ ВСЕРЕДИНІ ЛЕКСИКО – СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «ТЕМПЕРАТУРА».....	52
3.1. Лексико семантична група іменників найменувань температури.....	52
3.2 Лексико-семантичне мікрополе «температура» на прикладі корейських фразеологізмів та прислів'ях.....	58
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III.....	65
ВИСНОВКИ.....	67
АНОТАЦІЯ.....	70
<u>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....</u>	<u>72</u>

ВСТУП

Актуальність дослідження зумовлена тим, що лексико-семантичне поле «температура» в сучасній корейській мові є досить мало дослідженою темою. Недостатня теоретична підготовка, прогалини та недостатній рівень вивчення корейської мови у сучасному українському сходознавстві, відсутність методик викладання цієї мови, які б використовувалися в навчальному процесі, негативно впливають на рівень підготовки знавців корейської мови в Україні. Ми вважаємо, що дослідження лексико-семантичного поля «температура» корейської мови є актуальними з точки зору опису мови. Вивчення лексико-семантичного поля «температура» також є важливим для загальної лінгвістики, оскільки ми маємо справу з явищем, яке недостатньо зрозуміло в загальному мовному плані.

Крім того, завдяки динамічному розвитку міжкультурної комунікації виникають контакти мовців різних культур та мов, національні та культурні фактори яких суттєво впливають як на елементи, так і на категорії мовного коду, що формують унікальні мовні картини світу, які відрізняються від концептуальних, і стали звичним явищем, так і власне на процес спілкування. Для успішного досягнення мети в міжкультурному спілкуванні важливо враховувати національні особливості учасників спілкування та культурно обумовлену специфіку вербальної та невербальної мовленнєвої поведінки представників певної нації. Питанням лексико-семантичного поля займалися різні вітчизняні та закордонні дослідники, зокрема: Н. Дарчук, Н. Клименко, В. Левицький.

Вибір об'єкта дослідження-лексики, що складає лексико-семантичне поле із загальним значенням «температура» в сучасній корейській мові, – обумовлений недостатнім вивченням лексико-семантичної системи корейської мови в цілому.

Метою дослідження є комплексне, системне вивчення і опис особливостей семантики і сполучуваності лексем лексико-семантичного поля «температура» і всебічних зв'язків між ними.

Відповідно до загальної мети дослідження ставляться такі конкретні **завдання**:

1. Охарактеризувати поняття «лексико-семантичного поля» в лінгвістиці;
2. Проаналізувати теоретичні напрацювання дослідження лексико-семантичні групи температура в корейській мові;
3. Здійснити відбір матеріалу за словниками, виділення лексико-семантичного поля «температура», характеристика його складу і структури;
4. Проаналізувати лексико-семантичні групи, що входять в лексико-семантичне поле «температура»;
5. Дослідити лексико-семантичну групу іменників найменувань температури;
6. Визначити прикметники та інші частини мови, що позначають температуру.

Об'єктом дослідження є лексика сучасної корейської мови із значенням «температура».

Предметом дослідження є лексико-семантичне поле «температура» в корейській мові.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в роботі вперше робиться спроба застосувати метод компонентного аналізу до великої групи лексики, що позначає температурні явища в корейській мові. Денотат досліджуваної лексики принципово відрізняється від денотатів предметних, речових та абстрактних лексем, що вивчалися раніше. Названа лексична спільність не бралася під семантичний аналіз і не розглядалася з точки зору польового підходу до вивчення лексики мови.

Теоретична значимість роботи полягає в тому, що в ній триває подальша розробка теорії поля в семантиці лексико-семантичного мікрополя «температура». Дослідження вносить доповнення в загальнотеоретичні положення про властивості семантичних полів, про їх внутрішню структуру і зовнішні зв'язки. Дослідження є корисним для подальшого розвитку типології лексико-семантичних полів й опису лексико-семантичні системи корейської

мови, для побудови порівняльної типології лексико-семантичні полів і порівняльного вивчення лексико-семантичні систем в різних мовах.

Практичне значення роботи визначається тим, що дана робота може застосовуватися в курсах з лексикології, лексикографії та семасіології, на практичних заняттях із зазначених дисциплін, а також в практиці викладання корейської мови.

Матеріалом дослідження слугує експериментальна вибірка слів корейської мови на позначення температури, яка налічує 100 позицій, дібраних з енциклопедичних та тлумачних словників корейської мови.

Для вирішення поставлених завдань використовувалася комплексна **методика дослідження** – компонентний аналіз, що поєднує методи дефініційного і контекстуального аналізу, додатково застосовувалися елементи статистичного методу.

Апробацію результатів магістерської роботи здійснено на двох міжнародних науково-практичних конференціях: «Ad orbem per linguas. До світу через мови» (Київ, 2019), «세계화와 한국(어)학 현실 과제. Актуальні проблеми сучасного корезнавства у контексті глобального світового розвитку» (2019).

Теоретичною базою дослідження послужили монографічні праці по лексичній семантиці, зокрема праці по теорії поля в лінгвістиці, статті, дисертації в цій області, а також роботи загальнотеоретичного характеру.

Структура роботи включає в себе вступ, два розділи, шість підрозділів, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел та літератури і додатки.

РОЗДІЛ І

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «ТЕМПЕРАТУРА» В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

1.1 Поняття «лексико-семантичного поля» в лінгвістиці

У лінгвістичній науці є ще маса понять, які не мають своїх однозначних рішень, серед яких і поняття «поле». Проблема лексико-семантичного поля як об'єкту порівняльному типології знаходиться в числі найважливіших досліджень. За сучасними уявленнями філологів лексико-семантичне поле – це сукупність лексем, що позначають певне поняття в широкому сенсі цього слова, що включають в свій склад слова різних частин мови. Лексико-семантичне поле характеризується рядом ознак системності як в синхронному плані (семантична співвідносність лексем, «поділ» поля між собою, наявність гіпонімії і гіперонімів), так і в генетично – діяхронічному плані (певний набір неодноразово реалізованих мотиваційних моделей, повторюваність словотворчих моделей, повторюваність виробляють етимологічних гнізд, що породжують лексику поля). У роботах, присвячених вивченню цього питання, поле розглядається на основі матеріалів індоевропейських мов. Подання про лексику як про різноманітний, багатоаспектний і в той же час цілісний системний об'єкт пояснює можливість побудови різних, але взаємопов'язаних підсистем. Дослідження лексичної системи мови проводиться зазвичай у формі виявлення лексичних угруповань різного типу і обсягу, а також встановлення їх відносин один з одним. [11]

Пошуки шляхів вивчення системних зв'язків лексичного складу привели до виникнення теорії семантичного поля. У сучасній лінгвістиці спостерігається різноманіття теоретичних концепцій і методологічних підходів при вивченні поля. Теорія поля охоплює, по суті справи, безліч точок зору, які представляють собою досить значні варіанти спільної ідеї – ідеї семантичної зв'язку слів один з одним в мові. Теорія поля виявилася результативною тому, що в понятті «поле» лінгвістам вдалося реалізувати ідею про наявність якоїсь структурної величини,

яка об'єднує лексику в лексико-семантичну систему, де кожна лексема виявляє цю величину як домінуючу сему лексичного значення.

«Поле» – це термін, який застосовується в лінгвістиці найчастіше для позначення сукупності головним чином лексичних одиниць, об'єднаних спільністю змісту (іноді також спільністю формальних показників) і які відображають понятійну, предметну чи функціональну схожість позначених явищ. Поняття «поле» перш за все характерне для фізики, воно давно використовується також в психології, біології та соціології [57, с.129-135].

До сих пір залишається нез'ясованим питання про сутність поняття «семантичне поле». Відповідно до однієї точки зору, семантичне поле – явище екстралінгвістичне / психологічне або логічне / але яке знаходить віддзеркалення в мові. Відповідно до іншої точки зору, це явище мови, і вичленення його повинно відбуватися на основі лінгвістичних даних. Про закономірності семантичних зв'язків між мовними явищами писали вже в кінці XIX – початку XX ст.

Було виділено 3 типи семантичних полів:

- 1) природні (назви дерев, тварин, частин тіла, чуттєвих сприймань і т. д.);
- 2) штучні (назви військових чинів, складових частин механізмів і т. д.)
- 3) напівштучні (термінологія мисливців і рибалок, етичні поняття і т. д.).

Семантичний клас визначається як впорядкованість певного числа виразів з тієї чи іншої точки зору, тобто з точки зору будь-якої одної семантичної ознаки, яку називають диференціальним фактором.

У сучасній лінгвістиці спостерігається різноманіття теоретичних концепцій і методологічних підходів вивчення поля. Вперше термін «семантичне поле» був введений Г. Іпсеном в «Der Alte Orient und die Indogermanen» в 1924 році, де воно визначалося як сукупність слів, що мають спільне значення. При описі лексики знамениті вчені, такі як Й. Тріп, В.Гумбольдт, Г. Остгоф, використовували термін «система», а не «поле».

На думку О. Духачека, лінгвістичне поле – це сукупність слів, які, будучи пов'язані один з одним певними взаємовідносинами, утворюють ієрархічну структурну єдність. [10; с.32]

У мовознавстві цей термін сформувався в руслі функціональної лінгвістики, біля витоків якої стоять А. А. Потебня, І. А. Бодуен де Куртене, А. М. Пешковський, С. Д. Кацнельсон в Росії; Е. Сепір – в Америці; О. Есперсен, В. Матезиус, К. Бюлер, Е. Бенвеніст, А. Мартіне – в Європі. Одна з найбільш ранніх програмних публікацій функціоналізму – «Тези Празького лінгвістичного гуртка» (1929 г.), в яких Р. Якобсон, Н.С. Трубецькой і С.О. Карцевський визначали мову як функціональну і цілеспрямовану систему засобів вираження.

Найбільш поширеними словосполученнями з компонентом «поле» в лінгвістиці є: функціонально-семантичне поле, морфемні поля, фонемні поля, словотвірні поля, лексемні поля, семантичні поля, мікро– і макрополя, поле множинності, модальне поле, компаративне поле, поле одухотвореності, поле бездушності, вказівне поле, поле часу, мікрополе припущення, мікрополе числа, поле затвердження, поле заперечення, поле особи, грамматики – лексичне поле та інші.

Лексико-семантичне поле – поняття дуже ємне. У ньому перехрещуються головні проблеми лексикології – проблеми синонімії, антонімії, полісемії, проблема співвідношення слова і поняття. Рішення задач, пов'язаних з семантичними полями в лексиці, дозволяє по – новому висвітлювати перелічені проблеми.

Говорячи про термін «поле» в лінгвістиці, В.Г. Адмони відзначає ряд подібностей, що виправдовують перенесення до мовознавства поняття, запозиченого з фізики: наявність категорії центру і периферії, зіткнення і взаємодія провінцій суміжних полів, різний ступінь зчеплення компонентів поля [58].

Найважливішим складовим компонентом лексико-семантичного поля є лексико-семантична група слів. Можна припустити, що ділянки семантичних

полів – це лексико-семантичні групи (ЛСГ), тобто семантичне поле – родове поняття по відношенню до ЛСГ. Терміном лексико- семантична група можна позначити будь-який семантичний клас слів (лексем), об'єднаних хоча б однієї загальною лексичною парадигматичною семою або хоча б одним загальним семантичним множителем.

Так як семантичне поле утворюється безліччю значень, які мають хоча б один загальний семантичний компонент, то з будь-якого семантичного поля, через більш-менш довгий ланцюжок посередніх ланок, можна потрапити в Будь-яке інше поле. Семантичний простір мови виявляється безперервним. Семантичні поля утворюють незамкнуті семантичні угруповання, будь- які дві з яких пов'язані, як і відображений ними світ речей, процесів та ідей, безперервним ланцюгом посередніх семантичних ланок, незалежно від того, наскільки далеко один від одного стоять в семантичному просторі мови ці угруповання.

Лексико-семантичне поле як особлива системоутворююча одиниця володіє складною і вельми своєрідною структурою, складові елементи якої пов'язані між собою парадигматичними відносинами. Аналізоване лексичне поле локальності багатомірне, об'ємне. В основі організації лексико- семантичного поля лежать впорядковані класи, лексичні парадигми різного типу, які структурують семантичне поле по вертикалі і по горизонталі. Ядро лексичного поля, як його семантичну доміную, утворює лексична одиниця, що виражає загальне інваріантне значення. Однією з основних властивостей структури лексико-семантичного поля є її цілісність, яка забезпечується відносинами, які передбачають входження менш складних одиниць в більш складні. Центром поля локальності є багатозначне слово «місце». У семантичній структурі цього узагальнюючого слова відбивається весь спектр обсягу поняття місця [73]:

1. Простір, ділянка земної поверхні (знайомі місця, місцевість, край);
2. Простору, пункт, де що-небудь знаходиться, відбувається (місце перебування);

3. простір, приміщення, точка, призначені для будь-якої діяльності (робоче місце);

4. Провінція, периферія, а також периферійні організації, установи (на противагу центру);

5. Простір, займане будь-яким тілом, а також вільний простір, який може бути зайнято кимось, чим-небудь (звільнити на столі місце для книг);

6. Певне простір, спеціально відведений, призначений для чого-кого-небудь або зазвичай займане ким, чимось або (ключі висять на місці);

7. Окрема ділянка будь-якого предмету (місце удару);

8. Частина, уривок музичного або літературного твору, будь-якого тексту (краще місце в романі);

9. Посада, службове становище (отримати нове місце).

Основними (центральною) значеннями є перші чотири ЛСВ слова «місце», що формують ядро поля локативності. На першому рівні членування лексико-семантичного поля локальності виділяються три об'ємні функціональні сфери, конкретизаторами яких виступають слова: «простір» – «необмежена протяжність (у всіх вимірах, напрямках)» – повітряний, морський, світовий простір; «територія» – простір з певними кордонами, простір землі, внутрішніх і прибережних вод, включаючи повітряний простір над ними, з кордонами, які визначаються приналежністю державі, будь-якій адміністративній області [35].

Лексико-семантичне поле як особлива системоутворююча одиниця, володіє складною і вельми своєрідною структурою, складові елементи якої пов'язані між собою парадигматичними відносинами.

Лексико-семантичне поле – складна лексична мікросистема, яка об'єднує слова за семантичним принципом і має специфічну польову структуру. ЛСП складається з мікрополів. ЛСП має найважливіші структурні властивості: взаємопов'язаність елементів, їх впорядкованість і ієрархічність. ЛСП має ряд властивостей, які виділяють його серед різних лінгвістичних систем: відсутність чітких меж, континуальність, незамкнутість, взаємодія з іншими полями, атракція, наявність лакун, асиметричність побудови, автономність, самотійність

в лексико-семантичній системі, специфічність в різних мовах. ЛСП за широтою охоплення словникового матеріалу бувають різних видів.

Виділяються наступні типи опозицій між множинами: нульова опозиція, або відношення рівності між множинами. Елементи таких множин (основні компоненти значень порівнюваних слів) однакові. Якщо вдається до схематичної передачі цього співвідношення, то на схемі ми повинні зобразити дві окружності, накладені один на одного, що збігаються в своїх кордонах; лексичною інтерпретацією цієї опозиції будуть синоніми і синонімічні вирази, у яких однакові основні компоненти і які розрізняються «відтінками значення»; привативна опозиція або відношення строгого включення [23]. В цьому відношенні знаходяться родові і видові найменування; в схематичній передачі окружність меншого діаметру, вписалася б в середину кола більшого; тут можливі два варіанти:

а) одна безліч цілком включається в іншу, виступаючи по відношенню до цієї безлічі як видове найменування по відношенню до родового: птах – жива істота;

б) вихідна безліч сама включає в себе безліч, виступаючи по відношенню до неї як рід по відношенню до виду: птах – ворона; еквіполентна опозиція; дві безлічі перетинаються одна з одною (на схемі вони виглядали б як дві пересічні окружності).

Їх перетин становить загальну частину обох множин, а це значить, що обидві безлічі мають однакові елементи. Але так як жодна з них не включає іншу, то крім однакових компонентів у порівнюваних слів є і неоднакові. Попередні опозиції існують між словами однієї і тієї ж частини мови, а еквіполентна опозиція можлива між словами, що належать як однієї, так і до різних частин мови, а також між значеннями полісемантичного слова. Наприклад, розум – розумний. Ця опозиція є найширшою за охопленням; диз'юнктивна опозиція – це така опозиція, де у множин немає загальних елементів. Схематично ця опозиція зображується у вигляді двох окремих кіл, які

не мають точок дотику. Таке ставлення існує між словами різних частин мови (наприклад, слон – думати).

Відносини між множинами зводяться до опозицій чотирьох типів. Опозиції ж між елементами множин можуть бути тільки двох типів – нульові або диз'юнктивні, так як елементи бувають або однакові або різні. Окремим випадком різних елементів є контрарні елементи, коли один з них виступає як заперечення іншого. Наприклад, метали – неметали. Таке відношення між елементами назвемо антонімічною опозицією. Отже, всередині диз'юнктивних відносин слід розрізняти власне диз'юнктивні і такі, що існують лише в певних умовах, а саме при наявності опозиції. Антонімічна опозиція ширше поняття антонімії. У мові слова «рука» і «нога» не є антонімами. У семантичному полі вони ними стають, так як включаються в одну і ту ж безліч, що носить родове найменування. Родове ім'я в цьому випадку задає фон, або межі, в яких порівнюються значення. Значення слів можуть утворити антонімічну опозицію на основі протиставлення своїх компонентів. Наприклад, голова – ноги. Голова – те, що знаходиться вгорі, ноги – то, що знаходиться внизу. Отже, антоніми в полі так само, як і загальнолексичні антоніми, не просто заперечують один одного, а припускають щось спільне, на підставі чого їх можна порівнювати. В полі цим загальним повинно бути родове по відношенню до ядра іменування. Антонім підбирається до імені поля, а не до кожного слова, що входить в це поле [36].

Грунтуючись на попередньому висновку про зв'язок слів у поле і аналізі привативної опозиції, будується наступна ескізна модель семантичного поля. Ядро поля – синонімічне ставлення, яке включається в родове іменування і саме містить у собі видове ім'я. До ядра приєднуються слова, значення яких мають спільні компоненти з ядром. В окрему групу виділяються антонім (або антоніми) до імені поля. Таким чином, ЛСП виявляє принципово однакову структуру незалежно від матеріалу. Інша річ – імена полів: вони специфічні в кожній мові, варіюються від мови до мови; внутрішня ж структура поля інваріантна [2; с.67].

Під денотатом розуміється предмет або явище реальної дійсності, а під десигнатом – відображення предмета у свідомості, або поняття про предмет. Сам

денотат, що позначається словом, входить в свою предметну область, вступає в свій ряд відносин і, перш за все, відноситься до певного класу денотатів. Метаденотат відповідає темі, тематичному класу. Десигнат входить в свій, тільки для нього характерний ряд відносин, тобто відноситься до певного класу десигнатів. Цей клас десигнатів називається метадесигнатом слова. Метадесигнат відповідає розгортанню десигната і спирається на контекст, а значить, включає прагматичний аспект слова, тобто вплив його на адресата. З урахуванням вищесказаного питання про включення або невключення до семантичного поля слова, що має загальні компоненти з ядром, вирішується порівнянням цього слова з ім'ям поля за чотирма параметрами: денотатом, десигнатом, метаденотатом і метадесигнатом.

Тут перехрещуються головні проблеми лексикології – проблеми синонімії, антонімії, полісемії, проблема співвідношення слова і поняття. Рішення задач, пов'язаних з семантичними полями в лексиці, дозволяє по-новому висвітлювати перелічені проблеми. Щоб отримати членування словникового складу, треба згрупувати лексику в поля і побудувати систему полів. При цьому послідовно виділяються такі рівні:

- а) компонент значення і значення як безліч компонентів;
- б) значення як відношення до денотату і десигнату і класів денотатів і десигнатів;
- в) безлічі значень і їх співвідношення в полі;
- г) співвідношення полів один з одним і класів полів;
- д) співвідношення класів полів, тобто членування словникового складу.

При ономасіологічному підході до укладання словника семантичних полів порядок рівнів повинен бути зворотним, тобто починатися від апріорної схеми членування мовної картини світу.

Таким чином, дослідження словникового складу може йти різними шляхами, польовий підхід зайняв в сучасних дослідженнях лексики гідне місце. Існування самих різних видів полів говорить про те, що польовий підхід можна вважати універсальним в лінгвістиці. Кожне поле має як загальні, характерні для

всіх полів риси, так і унікальні властивості, які виділяють його серед інших полів. ЛСП, з нашої точки зору, є найбільш адекватним способом членування словникового складу і відкривають широкі можливості для дослідження лексики будь-якої мови.

Ключовою роботою у вивченні лексико-семантичних груп є стаття Федота Петровича Філін «О лексико-семантических группах слов». В ній вироблено положення про те, що весь запас мови словника може бути розділений на лексико-семантичні групи слів, що й формують лексико-семантичну систему мовлення. Філін стверджує, що розгалужувати лексику за лексико – семантичними групами необхідно для будь-яких цілей, при цьому є ймовірність що групи можуть мати таку ж саму структуру, якої запропонує науковець [34]. Він наголошує на тому, що є різне поняття таких термінів, як лексико-семантична група та тематична група: «У рамках однієї тематичної групи існують більш дрібні, але тісно пов'язані між собою лексико-семантичні групи слів» [23]. Між лексичними групами і семантичними групами слів та темами спільним, на думку Філіна, є те, що «ті й будь-які групи зображають опоновану реальність об'єкту. В цьому сенсі інша лексичні слова і семантичні слова завжди будуть мати свою «тему», навіть у тому випадку, якщо мова йдеться про слова дуже схожі один до одного». Ф.П. Філін вказує також на те, що розмежування лексико-семантичні і тематичних груп слів зумовлене «важкістю розмежування словникового запасу, як специфічного явища мови, та позамовного змісту» [23; с.43]. Досліджуючи місце лексико-семантичні груп і семантичних полів у лексико-семантичній системі, А.А. Уфімцева та В.Г. Гак виявили, що словниковий склад мови включає, крім макрорівня, також рівень семантичних зв'язків слів усередині лексико-семантичнігрупи та семантичного поля (мікрорівень) та семантичних зв'язків між останніми в межах всього словника в цілому (мегарівень) [15]. Вивченням змін, які відбуваються в межах окремих системних угруповань слів, насамперед у семантичних полях, лексико-семантичних і тематичних групах займався Ф.С. Бацевич. Основну мету своїх досліджень вчений бачав у пошуку основних

закономірностей цих змін, шляхів поповнення лексико-семантичні груп і семантичних полів [6; с.55]. У ХХ ст. з'явився цілий ряд досліджень найрізноманітніших груп лексики. Як зазначає Л.А. Лисиченко, «вивчення лексичного складу мови, як і інших рівнів мови, може бути синхронічним і діахронічним. При синхронічному підході вивчається словниковий склад певного історичного періоду; при діахронічному вивченні словникової системи аналізуються історичні процеси, що відбуваються або відбувалися в ній» [7; с.11]. У діахронічному плані описано численні лексико-семантичні та тематичні групи східнослов'янської лексики: іменники і прикметники зі значенням моральної оцінки особи, назви продуктів харчування, назви одягу, кольорів, осіб, торговельна лексика запорозького козацького вжитку, оцінні назви осіб, назви посуду та ін. За слушним зауваженням Ж.П. Соколовської, «особливість семантичної системи полягає в тому, що у ній немає чітких, визначених меж однієї лексико-семантичної групи від іншої; одного поля від іншого, одного класу від іншого; однієї семантики від іншої в структурі лексеми» [55; с.120]. Відзначаючи, що неможливо окреслити чіткі межі лексико-семантичної групи навіть під час розгляду слів у синхронному плані [23; с.186], А.А. Уфимцева тим не менше спробувала виявити межу, де починається лексико-семантична група: «Про існування тої чи іншої лексико-семантичної групи можна говорити тоді, коли між словами, які до неї входять, у визначений період розвитку мови існують визначені семантичні зв'язки. Однак цю співвідносність і деяку умовність в обмеженні лексико-семантичних груп не слід розуміти як повну довільність і суб'єктивність в їх визначенні». Вказуючи на те, що межі лексико-семантичної групи рухливі, дослідниця підкреслює, що лексико-семантична група не є одиницею словникового складу мови: «Лексико-семантична група не може виступати структурною одиницею словникового складу мови не лише через відносний характер її меж у синхронному полі, але й через рухливість та мінливість цих «меж» у ході історичного розвитку». Як відзначає Г.В. Межжеріна, «окресленість лексико-семантичних груп у рамках поля (мікрополя) є досить чіткою. У той же час, одна й та сама лексико-семантична група може

входити (частково, а в деяких випадках і повністю) до складу двох або більше семантичних полів. Частіше за все групи співторкаються, але іноді можуть навіть нашаровуватися одна на одну». О.О. Тараненко запропонував класифікацію основних шляхів семантичних змін мовних одиниць, яка ґрунтується «з одного боку, на особливостях асоціативного характеру мислення – існуванні двох типів асоціативних груп при гносеологічному групуванні явищ дійсності, а з іншого боку, на існуванні двох аспектів мови як знакової системи, яка являє собою матеріальну основу їх функціонування та розвитку». У цьому ж напрямку працював В.Г. Гак, згідно концепції якого «два можливих шляхи розвитку мовного елемента – це перенос або десемантизація». Заслужують на увагу розвідки А.М. Архангельської. Досліджуючи «Русский семантический словарь» за ред. Н.Ю. Шведової, вона помітила, що кінцевою ланкою систематизації тут «стає лексико-семантичний ряд, у якому виявляється «сусідство» семантично близьких слів за ознакою синонімії, гіперогіпонімії та антонімії... Така «низова» поняттєва група і сприятиме в ономасіологічному контексті виявленню джерел пошуку різноманітностей і поєднання їх у одне ціле» [45; с.48]. У системі лексико-семантичних груп слів В.А. Москович виокремлює «скриті» лексико-семантичні класи слів», для виявлення яких учений пропонує використовувати метод асоціативного експерименту, елементи компонентного аналізу на основі словникових дефініцій, дистрибутивно-статистичний метод аналізу текстів. Як відзначає дослідник, «основним принципом організації лексико-семантичних системи мови та наявності в ній лексико-семантичних угруповань є польова структура» [16; с.56]. Розглядаючи процес адаптації лексичних одиниць як початковий етап їх функціонування в лексичній системі мови, В.П. Секерин відзначає, що «не лише запозичені, але й утворені питомі лексичні одиниці (у тому числі й усі неологізми) пристосовуються (адаптуються) до лексико-семантичної системи» [17; с.125]. На думку Н.А. Снопкової, всебічне вивчення лексико-семантичних відношень варто поєднувати із семантично-синтаксичним аналізом: «Для більш повного вивчення системності лексичних явищ слід розглядати характерні риси семантико-

синтаксичного вживання слів, які належать до різних частин мови» [41; с.134]. Звертаючи увагу на специфіку лексико-семантичні об'єднань, А.А. Уфимцева справедливо зауважує, що «слова, які включені в той чи інший синонімічний ряд або лексикосемантичну групу, не створюють нових мовних одиниць, в той час як поєднання двох або кількох морфем утворюють нову одиницю – слово, відмінне як за формою існування в мові, так і за своїм змістом» [13; с.86]. Одне з актуальних питань у галузі вивчення системних відношень на лексичному рівні – принципи розмежування лексико-семантичні і тематичних груп. «Лексико-семантична група як предмет історико – семантичного дослідження, – пише А.А. Уфимцева, – відрізняється як від «предметних груп», які складають слова на позначення предметів і явищ, так і від «понятійних полів», в основу розмежування яких лягають кола і сфери чистих понять» [2; с.101]. Аналізуючи основні параметри, за якими виділяються тематичні групи, Ж.П. Соколовська відзначає, що «саме в тематичній групі взаємопроникають елементи, які прийнято називати зовнішньо- та внутрішньомовні, які, виступаючи в структурі значення, є елементами внутрішньомовними, але відносяться до різного ступеня абстрагування від конкретних властивостей предметів і явищ» [22; с.47]. Д.М. Шмельов говорить про те, що тематичні групи можна виділити в будь-якій мові, але робить акцент на тому, що шлях їх формування залежить від розвитку самої мови: «Відображаючи відрізки дійсності, слова пов'язані між собою, як взаємозалежні та відображувані ними явища самої дійсності. Завдяки цим позамовним зв'язкам лексеми поєднуються в тематичні групи. Хоча виділення тематичних груп ґрунтується на позамовних критеріях, воно не відбувається поза межами, які встановлюються мовою, і тісно пов'язане з характером семантичних відношень, властивих певній конкретній мові» [43; с.65]. Дослідник наголошував на тому, що будь-які тематичні групи об'єднують у собі слова «не на основі того або іншого протиставлення одне одному за певною ознакою, а на основі спільної родової ознаки». Всебічно аналізуючи лексико-семантичну систему української мови, Л.А. Лисиченко акцентує на тому, що тематичні групи – це «слова різних частин мови, об'єднані спільним відрізком дійсності». Як

відзначає В.І. Невоїт, лексико-семантичні та тематичні групи не можна протиставляти як позамовні та мовні одиниці: «Під час дослідження системних відношень у лексиці, яка позначає конкретні реалії, тематичні та лексико-семантичні групи не мають протиставлятися як позамовні та мовні одиниці, оскільки виділення тематичних розрядів – це необхідний ступінь при вивченні внутрішньомовних зв'язків слів». Ж.П. Соколовська кваліфікує тематичну групу як об'єднання значень слова, в основі якого лежить подальше членування спільного поняття, яке входить до змісту категорії пізнання. На думку лінгвіста, «особливість тематичної групи полягає у тому, що воно, з одного боку, виділяється на основі логічного членування широкого поняття, а з іншого боку, – на основі того, як це поняття членується, і логікою мови – значеннями слова. Таким чином, тематична група є сходинкою класифікації, на якій логіка мовного членування семантичного континууму виступає вже не просто як попередня, інтуїтивна основа, як орієнтир у процесі систематизації людських уявлень про об'єктивну дійсність, але й як самостійний фактор, як питомо мовне членування уявлень людини про об'єктивну дійсність» [27; с.47]. Важливою проблемою є вивчення відношень усередині лексико-семантичні і тематичних груп. Досліджуючи лексико-семантичне поле звуконаслідувань у сучасній українській мові, І.В. Багмут застерігає, що «об'єднання слів в одне ЛСП створює ряд проблем, хоча б тому, що через «розмитий» характер меж поля виникають труднощі щодо критеріїв та принципів відбору одиниць». Для дослідження внутрішньо – системних зв'язків всередині лексико-семантичні груп широко застосовують елементи композиційного аналізу. Так, наприклад, О.Н. Селіверстова, аналізуючи лексико-семантичну групу дієслів, на основі спільного смислового компонента «вивчати світло» виявила системну організацію цих дієслів, подавши їх значення у вигляді комбінації чотирьох розрізнявальних ознак: «контрастна зміна освітлення сітчатки ока», «періодичність зміни інтенсивності випромінення (зменшення і збільшення)», «розсіяння світла» та «чіткість поділу на періоди» [52; с.264]. За зауваженням Г.В. Межжеріної, визначення внутрішніх границь лексико-семантичні груп встановлюється з

урахуванням як лінгвістичних, так і екстралінгвальних факторів. На межі груп впливає також розмежування ядерних і периферійних елементів, яке, в свою чергу, «залежить від здатності тієї чи іншої лексеми виражати основне значення лексико-семантичної групи, частоти її уживання, жанрово-стильової диференціації значень, валентності тощо» [29; с.61]. При цьому «межі між ядром і периферією лексико-семантичного об'єднання змінюються дуже повільно. Повільно – і якісно, і кількісно» [18; с.121]. За Л.М. Васильєвим, лексико-семантична група – це будь-який семантичний клас слів (лексем), об'єднаних хоча б однією спільною лексичною парадигматичною семою [26]. Т.І. Крехно розглядає лексико-семантичну групу як «лексичну множину різноструктурних одиниць, сформовану на підставі спільності семантичного ядра, що зумовлює взаємозалежність і взаємовідношення елементів групи як одиниць мовної системи». Отже, один із найпоширеніших і найефективніших методів дослідження системної організації лексичного рівня пов'язаний із вивченням лексико-семантичних і тематичних груп.

У лінгвістичних дослідженнях наявних і зарубіжних навчальних поліс розглядається в двох аспектах: 1) як феномен мовної системи; 2) як лінгвістичний метод дослідження. Теорії поля детально дослідили в роботі Г.С. Щура. Відповідно до навчального, полевого підхід пропонує парадигматичні та синтагматичні відносини між елементами поля. Учений виділяє фонемні, морфемні, лексичні, семантичні, словообразовательные, функціонально-семантичні поля, поле множинності, загальновості, одушевленности / неодушевленности, а також макро-мікрополя. Відметим, однак, що вказані поля розглядаються в метаязиковому аспекті. В трактовке Г.С. Щура поле має лінгвістичний феномен, інімі слова, використовує метод виведення методу поля, застосовуючи до лінгвістики як науку, виключаючи це поняття з питань відношення до самої мовної системи. Не випадково вкладені в їх класифікацію полей виділяє словесне лінгвістичне поле і понятійне лінгвістичне поле з парадигматичними та синтагматичними відносинами між їх елементами [12]. У нас взгляд, спочатку полегшується в самому мові, і забувається вже

проецирується на лінгвістиці, що складається з одного з переважних її наукових методів. При всій різноманітності класифікацій поля, що має місце в лінгвістичних дослідженнях, перевірюючим залишається вигляд на полі як на лексичній (словній) системі в трудах Е. Косеріу, С.Д. Кацнельсона, Ю.Н. Караулова. Правда, в дослідженнях С.Д. Кацнельсона представлена як понятійна система, сутність якої доводиться «протиставляти поняття і відчувати вираження в мові» [3]. При такому підході до півні, однак, утрачується одна з основних власних поля - специфічність його в різних мовах.

Крім того, межуровневі об'єднання, засновані на спільності семантики, кваліфікуються в лінгвістичній літературі як лексико-семантичні, лексико-граматичні, функціонально-семантичні поля. Основна ж така кількість є понятною категорією, сутність якої виходить в трудах І.І. Мещанінова [10].

Людський фактор, пов'язаний з поняттям «поле», породжує питання про те, як відображаються в мові різні аспекти особистості учасників комунікації. Провідним серед цих аспектів є прагматичний, в рамках якого передбачається розгляд питання використання мови для впливу на учасників комунікативної діяльності. Так, з прагматичних позицій досліджує текст як основну одиницю спілкування А.А. Мецлер [11]. Вчений визначає механізм впливу, що складається у виявленні, з одного боку, в залежності від вживання мовних одиниць від цілей відправника тексту, а з іншого - від характеру і ступіню впливу на одержувача [11].

У лінгвістичних дослідженнях вітчизняних і зарубіжних вчених поле розглядається в двох аспектах: 1) як феномен мовної системи; 2) як лінгвістичний метод дослідження. Теорії поля докладно досліджені в роботах Г.С. Щура. Згідно вченому, польовий підхід передбачає парадигматичні і синтагматичні відносини між елементами поля. Вчений виділяє фонемні, морфемні, лексичні, семантичні, словотвірні, функціонально-семантичні поля, поле множинності, заставні, живі / неживі, а також макро-мікрополя. Відзначимо, однак, що зазначені поля розглядаються в метамовному аспекті. У трактуванні Г.С. Щура поле є лінгвістичним феноменом, іншими словами,

вчений висуває метод поля стосовно до лінгвістики як науки, виключаючи це поняття зі сфери відношення до самої мовної системи. Не випадково в запропонованій ним класифікації полів виділяється словесне лінгвістичне поле і понятійне лінгвістичне поле з парадигматичними і синтагматичними відносинами між їх елементами [12].

На наш погляд, спочатку поле формується в самій мові, а потім вже проектується на лінгвістику, складаючи один з переважних її наукових методів. Попри всю різноманітність класифікацій поля, що мають місце в лінгвістичних дослідженнях, домінуючим залишається погляд на поле як на лексичну (словесну) систему в працях Е. Косериу, С.Д. Кацнельсона, Ю.Н. Караулова. Правда, в дослідженнях С.Д. Кацнельсона поле представлено як понятійна система, сутність якої полягає в «протиставленні понять, які шукають вираження в мові» [3]. При такому підході до поля, однак, втрачається одне з основних властивостей поля - специфічність його в різних мовах.

До теперішнього часу дефініційна характеристика поля в лінгвістичній літературі не отримала однаковості. Так, Е.В. Гулига, Є.І. Шендельс визначають поле як сукупність взаємодіючих засобів, що утворюють лексико-граматичну систему, відсуваючи тим самим на другий план інші мовні засоби, що беруть участь у формуванні поля, зокрема семантичні [13]. Згідно ж більшості поглядів вчених, сутність поля полягає у взаємодії складових його семантичних компонентів.

1.2 Історія дослідження лексико-семантичного поля «температура» в корейській мові

Термін «поле» був введений в лінгвістику Г. Іпсеном в 1924 р У практиці лінгвістичних досліджень найбільш застосовними виявилися ідеї поля, викладені німецьким вченим Й. Трір. Й. Трір застосовує дане поняття до лексичного поля, яке в трактуванні вчених отримало назву «поле Тріра». Мова з позицій синхронного аналізу, згідно Й. Тріра, являє собою стабільну замкнуту систему, в

якій «все набуває змісту лише з цілого». Виходячи з цього, дослідник робить висновок про те, що слово саме по собі, поза зв'язком з іншими словами, не має сенсу. Воно набуває сенсу тільки тому, що його мають інші, суміжні з ним слова. Всю систему мови Й. Трір ділить на два типи полів:

- 1) понятійні поля;
- 2) словесні поля.

Дані поля містять компоненти, причому компоненти словесного поля повністю покривають компоненти понятійного поля. Визнання паралелізму між понятійним і словесним полями, а, отже, між планом змісту і планом вираження, зумовило головну помилку Й. Тріра, що лежить в ідеалістичному підході до співвідношення мови, мислення і навколишньої дійсності, в повному неприйнятті їм значення слова як самостійної одиниці.

Температура як фізична властивість предметів позначається в мові за допомогою певних одиниць. Процес мовної категоризації і означивання передбачає наявність двох умов - об'єктивної температурної характеристики предмета і її сприйняття людиною, перетин яких призводить до утворення значення лексичної одиниці - температури. З когнітивної точки зору, щоб означити об'єктивну характеристику предмета, в даному випадку високу температуру, свідомість людини виділяє в предметі якусь ознаку, що асоціюється з температурною характеристикою самого предмета. Така ознака може бути встановлена при зоровому сприйнятті предмета. Поява нового поняття і його словесне оформлення є результатом з'єднання даних, отриманих при візуальному контакті, з ментальними процесами.

Дійсно, значення слів формується в мові, вони ідіоетнічні на противагу поняттям, на основі яких будується семантичне поле Тріра, що ототожнюється їм з понятійним полем. У той же час раціональне зерно в розгляді даної проблеми під таким кутом зору є. Як справедливо підкреслює С.Д. Кацнельсон, процес закріплення, вираження і розкриття понять протікає, як відомо, в словах, і завдання дослідження полягає в тому, щоб, виходячи з фактів семантичного своєрідності мов, показати, як при цій своєрідності стає можливим

реальний підхід від слова і його значення до поняття. У зв'язку з цим вчений розглядає протилежність понять, що шукає вираження в мові, визначаючи його як «понятійне поле» [32; с.65].

Таким чином, слова, згідно з Й. Тріром, існують у свідомості людини по групах, утворюючи якусь смислову сферу. Не випадково, на думку А.А. Залевської, в таких полях лексика об'єднана за семантичним принципом: а виділення групи у Й. Тріра проводиться виходячи із заданого поняття, а не виходячи зі слів з їх конкретною семантикою. Це призводить до того, що понятійне поле Й. Тріра змінюється підходом до поля з психолінгвістичних позицій в дослідженнях Е. Оскара, в яких висувається поняття «словесного поля», що складається з лексем, пов'язаних різними відносинами.

Польовий підхід до вивчення лексики знаходить застосування в працях Ф.П. Філіна, С.Д. Кацнельсона, А.А. Уфімцева, Ю.Н. Караулова, М.С. Ротової, Л.М. Васильєва, Н.Г. Долгих. В результаті аналізу вчені виділяють наступні типи лексичних мікросистем: лексико-семантичне поле, лексико-семантичну групу, синонімічний ряд, антонімічна група, тематична група, асоціативне поле. Так, Ф.П. Філін для позначення словесних семантичних полів використовує термін «лексико-семантична група» (ЛСГ). Під ЛСГ вчений розуміє «лексичні об'єднання з однорідними, порівнянними значеннями», що являють собою специфічне явище мови, обумовлене ходом його історичного розвитку.

Крім того, міжрівневі об'єднання, засновані на спільності семантики, кваліфікуються в лінгвістичній літературі як лексико-семантичні, лексико – граматичні, функціонально-семантичні поля. Основою ж таких об'єднань є понятійна категорія, сутність якої викладається в працях І.І. Мещанінова. [54; с.272].

Людський фактор, пов'язаний з поняттям «поле», породжує питання про те, як відображаються в мові різні аспекти особистості учасників комунікації. Провідним серед цих аспектів є прагматичний, в рамках якого передбачається розгляд питання використання мови для впливу на учасників комунікативної діяльності. Так, з прагматичних позицій досліджує текст як основну одиницю

спілкування А.А. Мецлер. Вчений визначає механізм впливу, що складається, з одного боку, залежно від цілей відправника тексту, а з іншого – характеру і ступеня впливу на одержувача.

У лінгвістичних дослідженнях поле розглядається в двох аспектах:

- 1) як феномен мовної системи;
- 2) як лінгвістичний метод дослідження.

Теорії поля докладно досліджені в роботах Г.С. Щура. Згідно з вченим, польовий підхід передбачає парадигматичні і синтагматичні відносини між елементами поля. Вчений виділяє фонемні, морфемні, лексичні, семантичні, словотвірні, функціонально-семантичні поля, поле множинності, заставні, одухотвореності / бездушності, а також макро- мікрополя. Відзначимо, однак, що зазначені поля розглядаються в метамовному аспекті. У трактуванні Г.С. Щура поле є лінгвістичний феномен, іншими словами, вчений висуває метод поля стосовно до лінгвістики як науки, виключаючи це поняття зі сфери відношення до самої мовної системи. Не випадково в запропонованій ним класифікації полів виділяється словесне лінгвістичне поле і понятійне лінгвістичне поле з парадигматичними і синтагматичними відносинами між їх елементами [50; с.272].

Попри всю різноманітність класифікацій поля, що мають місце в лінгвістичних дослідженнях, превалюючим залишається погляд на поле як на лексичну (словесну) систему в працях Е. Косеріу, С.Д. Кацнельсона, Ю.Н. Караулова. Правда, в дослідженнях С.Д. Кацнельсона поле представлено як понятійна система, сутність якої полягає в протиставленні понять, які шукають вираження в мові. При такому підході до поля, однак, втрачається одне з основних властивостей поля – специфічність його в різних мовах.

До теперішнього часу в лінгвістичній літературі не отримала однакового визначення дефініційна характеристика поля. Так, Е.В. Гулига, Є.І. Шендельс визначають поле як сукупність взаємодіючих засобів, що утворюють лексико – граматичну систему, відсуваючи тим самим на другий план інші мовні засоби, що беруть участь у формуванні поля, зокрема семантичні. Згідно ж більшості

поглядів вчених, сутність поля полягає у взаємодії складових його семантичних компонентів.

Польовий метод, завдяки якому встановлюються лексико-граматичні поля, дозволяє виробляти класифікацію частин мови в мовній системі. На польову природу частин мови вказують такі вчені, як В.Г. Адмони, І.П. Іванова, М.А. Стерніна. Згідно М.А. Стерніної, частини мови мають всі ознаки польової структури, оскільки [34; с.250]:

а) в певну частину мови включаються слова із загальним категоріальним значенням, що виконують в мові однакові функції;

б) всередині кожної частини мови виділяються ядерні та периферійні компоненти;

в) різні частини мови здатні накладатися один на одну, утворюючи зони поступових переходів і демонструючи тим самим один із законів мовного поля.

Польовий підхід до частин мови дозволяє виробляти їх класифікацію та вирішити цілий ряд спірних питань, що стосуються віднесеності того чи іншого розряду слів до певної частини мови. Як зазначає В.Г. Адмони, у величезній кількості слів, наявній в кожній мові, виділяється певний розряд, що комплексно володіє якимось набором граматичних ознак і не володіє ніякими іншими граматичними ознаками. На периферії цього розряду знаходяться інші слова, які мають низку з цих ознак і одночасно інші граматичні ознаки. Ці лексико – граматичні класи слів і складають категорію частин мови. Висунуту думку вчений підтверджує на основі аналізу числівника в німецькій мові. Аналізуючи різні розряди числівників, він приходять до висновку про те, що в співвідношенні між ними відзначається ознака граматичної системності, на основі якого утворюється така лексико-морфологічну єдність, яка в своїй цілісності не може увійти ні в яку частину мови, і, отже, сама виявляється особливою частиною мови. Ядро, центр цієї частини мови, становлять кількісні числівники, а периферію – всі інші його розряди, оскільки вони мають додаткові граматичними ознаки і пов'язані з іншими частинами мови. Таким чином, віднесення порядкових числівників до категорії числівників правомірно і

визначається польовою природою цієї частини мови як лексико-граматичного класу слів.

Дослідження вчених показують, що лексико – граматичні поля як мовні структури відіграють важливу роль також при дослідженні синтаксичної організації мови. [15; с.672].

Не отримав однакової дефініції в дослідженнях лінгвістів термін «семантичне поле». Виникнення цього поняття вчений пов'язує з поняттям «внутрішньої форми мови» і поряд з реальним світом і внутрішньою формою відносить його до основних понять, що визначають сутність мови і її закони.

Огляд теорії семантичних полів представлений в дослідженні г

Л.М. Васильєва. Спираючись на висловлювання вчених ХІХ – першої чверті ХХ ст., вчений приходять до висновку про те, що ця теорія певною мірою вже мала місце в лінгвістичній традиції в працях Ф.І. Буслаєва, А.А. Потебні, А.А. Шахматова, А.М. Пешковського.

Семантичне поле розглядається в сучасній лінгвістиці як сукупність семантичних одиниць, пов'язаних з одним і тим же набором понять або об'єктів зовнішнього світу. Критерієм компонентів такого поля, згідно О.В. Сівергіної, є суміжність значень.

Ряд учених кваліфікують лексико-семантичне поле як лексичне, або поле Тріра, розуміючи під ним набір слів або лексем будь-якої мови, що володіють схожим змістом, тобто квазісинонімічністю або антонімічністю. Пропонуючи дане визначення лексичного поля, Ю.К. Лекомцев підкреслює, що до набору такого характеру примикають також слова, що володіють фонетичною схожістю, подібністю дериваційних моделей і синтаксичного управління. Як бачимо, Ю.К. Лекомцев розуміє лексичне поле досить широко, включаючи в це поняття мовні поля, що справедливо трактуються лінгвістикою останніх років як мотиваційні, синтаксичні та інші.

Спираючись на ідеї В. Порцига, Ю.К. Лекомцев виділяє лексичне поле в межах єдиної частини мови. На думку вченого, воно виступає в межах деякого

граматичного класу, який і сам є гранично великим (максимальним) лексичним полем даної категорії [11; с.135].

З лексико – семантичним полем співвідноситься поняття «тезаурус» в працях Ю.М. Караулова. Тезаурус визначається їм як спосіб представлення семантичного простору. Вчений підкреслює, що перевага тезауруса перед тлумачним словником полягає в тому, що він «розширює число можливих «точок доступу» до словникового складу мови, збільшуючи тим самим розмірність семантичного простору лексики. Для нього важливим є вхід через поняття або тему, завдяки чому здійснюється перехід від «поняття» до «слова». Таким чином, тезаурус побудований на понятійній, або тематичній, основі і дозволяє знаходити слова і вирази, що адекватно передають відповідне поняття. З ним пов'язується поняття асоціативного поля.

Асоціативне поле, що виділяється вченими, засноване на позамовних зв'язках денотатів і внутрішньомовних зв'язках слів. Ці зв'язки формуються за рахунок стимулу – ідентифікатора, що знаходиться всередині поля, за принципом асоціацій. При цьому застосовується метод асоціативного експерименту, що свідчить про психолінгвістичний підхід в дослідженні даного поля. За твердженням А.А. Кретьова, асоціативні поля відносяться до вторинних полів в системі мови.

Серед мовних полів в лінгвістиці виділяється також орнаментальне поле, яке в трактуванні Л.А. Новикова отримує визначення як система реалізацій образотворчих засобів тексту з насиченою, підвищеною образністю як відображення особливого поетичного бачення світу. Згідно з вченим, орнаментальне поле являє собою особливий вид семантичного поля з властивою йому типологією і структурою стосовно тексту. Інваріантним компонентом цього поля є образ, який породжує інші образи і створює образність художнього тексту.

Стосовно до словотвірного рівня в лінгвістиці висувається теорія мотиваційного поля, а також словотвірного поля в працях Л.К. Жаналіної. Словотворче поле О.Г. Ревзіна розглядає з точки зору єдності узагальнено –

граматичної семантики, що міститься в суфіксах із загальним словотворчим значенням. Згідно вченому, воно являє собою набір суфіксів, що володіють властивістю надавати похідним іменам одне і те ж загальне словотвірне значення; а також один і той же пучок значень певних граматичних категорій: числа і одухотвореності. Розглядаючи цю проблему головним чином на матеріалі російської та польської мов, вчений на підставі даного визначення виділяє словотвірні поля діяча, дії і стану (поле абстрактності), а також поле речі [45].

Інтерес являє теорія мотиваційного поля, представлена в роботах З.В. Беркетова, пов'язана з проблемою систематизації лексики в мові. Вчений виводить систематизацію лексики за межі критерію семантичної близькості лексем і визначає семантичний простір в межах лексем, які не мають на перший погляд нічого спільного в значенні. Критерієм безперервності такого семантичного простору є мотиваційні відносини. Під мотиваційними відносинами вчений розуміє структурно – субстанційні зв'язки, сутність яких полягає в єдності значення і форми мотивуючої лексеми. Ядерним центром лексичних полів, як зазначається в дослідженнях, є обмежений набір слів, що складають системний центр інших лексем. Стосовно мотиваційних полів, мова йде перш за все про ті лексеми, які володіють словотвірною активністю і виступають в якості компонентів вдруге утворених слів. Дані лексеми мотивують вторинні слова, що тягне за собою їх систематизацію.

Таким чином, мотиваційне поле представлено як сукупність складних і похідних утворень, що включають в свій склад слово – мотиватор як ядерний центр поля, що пронизує вдруге утворені слова в семантичних і формальних відносинах. Ілюстративним матеріалом, що підтверджує висунуту теорію, в роботах З.В. Беркетова служить словотвірний рівень сучасної німецької мови. Автор дослідження акцентує увагу на принциповій відмінності мотиваційного поля від словотвірного гнізда. При аналізі словотвірного гнізда, на думку вченого, проблема мотивації вирішується з точки зору формального підходу: встановлюються словотвірні типи в межах гнізд, визначається можливість

утворення різних частин мови від початкового слова. У тих дослідженнях, в яких простежуються семантичні взаємозв'язки всередині гнізда, встановлюються ряди, що залежать від певних значень мотивуючої основи, виявляється модифікація лексичного значення цієї основи в залежності від сполучуваності з іншими словотворчими елементами. Іншими словами, в основі теорії мотиваційного поля лежить семантична ознака як специфічна характеристика лінгвістичного поля взагалі [34; с.250].

Найбільш послідовний розвиток теорія поля в граматичному аспекті отримує в роботах А.В. Бондарко. Розглядаючи поле як національний феномен з властивим йому планом змісту і планом вираження в їх єдності, А.В. Бондарко висуває поняття функціонально-семантичного поля. Згідно з визначенням А.В. Бондарко, функціонально-семантичне поле – це система різнорідних мовних засобів, здатних взаємодіяти для виконання певних семантичних функцій. У трактуванні вченого ФСП представлено як спосіб співіснування різнорідних мовних засобів.

Функцію мовної одиниці А.В. Бондарко розглядає в двох аспектах: потенційному і результативному. Потенційний аспект передбачає виявлення властивої їй в мовній системі здатності до виконання певного призначення і до відповідного функціонування мови. Результативний аспект ґрунтується на результаті функціонування, що полягає в реалізації призначення і досягнення мети шляхом висловлювання. Вчений виділяє семантичні та структурні функції мовних одиниць. Семантичні функції зводяться до вираження змісту, до співвіднесення мовних одиниць з позамовною дійсністю; структурні служать структурній організації текст. Вчений описує принцип дослідження функціонально – семантичних полів з позицій семасіології і ономасіології в їх нерозривному зв'язку.

Поняття картини світу активно розглядається лінгвістами, проте між ними існують деякі відмінності в поглядах на дане явище. Зарубіжні дослідники розглядають картину світу в зв'язку з типологією культури, ідентичністю особистості, подоланням бар'єрів для здійснення успішної комунікації,

когнітивними аспектами мови – тобто приділяють пильну увагу проблемі впливу картини світу на різні сфери культури суспільства. Це пов'язано з тим, що картині світу притаманні характеристики, властиві культурі: цілісність, комплексність, історичність, динаміка в розвитку, багатоаспектність. Лінгвісти звертають велику увагу на сутність, елементи, об'єкти картини світу, шляхи її формування та особливості репрезентації в залежності від різних характеристик, співвідношення концептуальної і мовної картин світу, підходи до її опису та аналізу – тобто розглядають теоретичні аспекти [32; с.237].

Складність вивчення картини світу полягає в тому, що вона практично не може бути повністю і абсолютно вивчена, оскільки вона створюється людиною в процесі діяльності, при цьому ступінь її усвідомлення залежить від особливостей особистості, точки зору або умов навколишнього середовища. У зв'язку з цим більшість досліджень носить фрагментарний характер і зачіпає лише специфічні і вузькі сфери.

Феномен «температура» має універсальний, загальнолюдський характер і є важливим компонентом національних картин світу. Однак до сих пір порівняльний аспект репрезентації метафоричних температурних відчуттів в різних мовах розроблений недостатньо. Більшість досліджень розглядає зіставлення окремих аспектів або проводиться в рамках однієї мови.

Робота Л. П. Седлової присвячена аналізу градуальних характеристик температурного досвіду і їх позначенням у французькій мові. В. А. Калугіна зіставляє національну специфіку вираження поняття «температура» в російській і англійській мовах. Е. В. Кабанова аналізує функціональні особливості концепту «температура» в німецькій мовній картині світу та ін.

Феномен «температура» раніше піддавався розгляду в докогнітивній лінгвістиці. З точки зору традиційної семантики температура вивчалася як окрема семантична категорія Л.Д. Тарасовою і Т.Є. Токаревою, в рамках інших семантичних категорій – В.В. Лещенко і Т.А. Шидо, а також у складі більш загальних класів якісних або кількісних слів – С.В. Постникова, Н.Ф. Спідідонова, А.Н. Шрамм та ін [50; с.245].

З позицій лінгвокогнітивного підходу температуру досліджували як фрагмент суміжних когнітивних категорій Г.Г. Галич, Л.В. Лаенко, А.Х. Мерзлякова і в ракурсі вивчення ситуації сприйняття в мові – Т.В. Борейко.

Семантику окремих температурних номінацій в традиційному або когнітивному аспектах описували С.В. Гірник, І.Б. Левчина, Е.В. Рахіліна, У. Хас, Н. Цинк . Як окремий концепт на матеріалі англійської та російської мов температура досліджувалася В.А.Калугіной. В роботі Н.Ю. Шнякіна даний концепт аналізувався на матеріалі німецької мови, поряд з іншими перцептивними концептами, перш за все з точки зору його образного потенціалу.

С.Ю. Кононова в статті «Методологія дослідження прикметників з температурними конотаціями: аналіз процесу сприйняття температури» проводить семантичний аналіз прикметників з температурними конотаціями, розглядаючи їх лексико-семантичні варіанти з точки зору ряду категорій. Автором була розроблена методологія проведення семантичного дослідження температурних прикметників на матеріалі шведської мови. В рамках роботи була проведена побудова моделі аналізу для вивчення процесу сприйняття температури у прикметників з конкретним і абстрактним значеннями.

Цілий ряд робіт з дослідження лексико-семантичного поля «температура» був створений Н.С. Сергєєвою. У статті «Прикметники англійської мови зі значенням «hot» / «warm» як засіб позначення температурних відчуттів людини» вивчаються семантичні і функціональні особливості прикметників зі значенням «hot» / «warm», використовуваних для позначення температурних відчуттів людини. В ході дослідження були розглянуті 4292 випадки вживання прикметників в межах визначеної теми та виявлено тематичні групи слів, які утворюють комбінації з досліджуваними мовними одиницями [41; с.204].

В статті «Мотивація мовного позначення температурних характеристик предметів» досліджується, яким чином сформувалося значення високої температури у прикметників. В ході дослідження було виявлено, що дефініції похідних ад'єктивів містять семантичні ознаки, що об'єктивують інформацію,

отриману через нюх, дотик, подих, слух. Аналіз дозволив прийти до висновку про те, що прикметники репрезентують температурну ознаку, знання про яку були отримані на основі даних різних видів перцепції, про що свідчить внутрішня форма семантичних ознак.

Стаття «Словотворчі особливості імен прикметників, що позначають температурні характеристики предметів» присвячена вивченню способів репрезентації в англійській мові знань про температурні властивості предметів. В ході дослідження було виявлено, що при означенні наявного температурного досвіду нові лексичні одиниці – прикметники утворюються від слів, в лексичному значенні яких відсутня ідея високої температури, однак присутнє поняття візуального сприйняття явища.

В статті «Концептуалізація температурних характеристик предметів в сучасній англійській мові (на матеріалів прикметників зі значенням «hot») вивчаються способи репрезентації в англійській мові знань про температурні властивості предметів. В ході дослідження було виявлено, що при означенні наявного температурного досвіду нові лексичні одиниці – прикметники утворюються від слів, в лексичному значенні яких відсутня ідея високої температури, однак присутнє поняття візуального сприйняття явища

С.Ю. Кононова в статті «Метафоричне вживання температурних прикметників гарячого спектру на матеріалі шведської і російської мови» розглядає випадки метафоричного вживання прикметників з температурними конотаціями в шведській і російській мові. Семантичний аналіз прикметників будується на положеннях когнітивної теорії метафори. Проводиться порівняльний аналіз метафоричного використання прикметників гарячого спектру, в ході якого розглядаються основні лінії метафоричного розвитку і переходу значення прикметників в досліджуваних мовах.

У статті того ж автора «Семантичний аналіз прикметників з температурними конотаціями на матеріалі шведської і російської мов: побудова метафорично температурної шкали» проводиться семантичний аналіз температурних прикметників в шведській і російській мовах. В основу аналізу

ставиться питання про існування метафоричної температурної шкали, індивідуальної для кожної з досліджуваних мов. В ході дослідження проводиться побудова класифікації температурних прикметників в шведській і російській мовах в залежності від інтенсивності описуваних емоцій або почуттів, ув'язнених в їх семантиці [42; с.148].

У вітчизняній лінгвістиці вивченню лексикології сучасної корейської мови присвячена обмежена кількість робіт, в основному, наукових статей. В.

О. Охріменко в статті «Ономатопейчна лексика як предмет лінгвістичного дослідження (на основі сучасної корейської мови)» вивчає ономатопейчною лексику в сучасній корейській мові. У роботі здійснено комплексний аналіз наявних досліджень звуконаслідування у корейській мові. Проаналізовано основні моделі ономатопейчних слів з урахуванням їх фонетичних та семантичних особливостей. Отже наведені типи слів кожного класу В.

О. Литвиненко в статті «Особливості вживання запозиченої лексики в корейській періодиці (на прикладі англо-американізмів)» характеризує функціонування англо-американських запозичень у матеріалах корейських мас-медіа, розглядає лексико-семантичну класифікацію англіцизмів, описує існування особливого виду американізмів у корейській мові, що отримали назву конгліш.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

Лексико-семантичне поле – поняття дуже ємне. У ньому перехрещуються головні проблеми лексикології – проблеми синонімії, антонімії, полісемії, проблема співвідношення слова і поняття. Рішення задач, пов'язаних з семантичними полями в лексиці, дозволяє по – новому висвітлювати перелічені проблеми.

Лексико-семантичне поле як особлива системоутворююча одиниця володіє складною і вельми своєрідною структурою, складові елементи якої пов'язані між собою парадигматичними відносинами. Аналізоване лексичне поле локальності багатомірне, об'ємне. В основі організації лексико-семантичного поля лежать

впорядковані класи, лексичні парадигми різного типу, які структурують семантичне поле по вертикалі і по горизонталі. Ядро лексичного поля, як його семантичну домінанту, утворює лексична одиниця, що виражає загальне інваріантне значення. Однією з основних властивостей структури лексико-семантичного поля є її цілісність, яка забезпечується відносинами, які передбачають входження менш складних одиниць в більш складні. Центром поля локальності є багатозначне слово «місце».

Таким чином, дослідження словникового складу може йти різними шляхами, польовий підхід зайняв в сучасних дослідженнях лексики гідне місце. Існування самих різних видів полів говорить про те, що польовий підхід можна вважати універсальним в лінгвістиці. Кожне поле має як загальні, характерні для всіх полів риси, так і унікальні властивості, які виділяють його серед інших полів. ЛСП, з нашої точки зору, є найбільш адекватним способом членування словникового складу і відкривають широкі можливості для дослідження лексики будь-якої мови.

Складність вивчення картини світу полягає в тому, що вона практично не може бути повністю і абсолютно вивчена, оскільки вона створюється людиною в процесі діяльності, при цьому ступінь її усвідомлення залежить від особливостей особистості, точки зору або умов навколишнього середовища. У зв'язку з цим більшість досліджень носить фрагментарний характер і зачіпає лише специфічні і вузькі сфери.

Феномен «температура» має універсальний, загальнолюдський характер і є важливим компонентом національних картин світу. Однак до сих пір порівняльний аспект репрезентації метафоричних температурних відчуттів в різних мовах розроблений недостатньо. Більшість досліджень розглядає зіставлення окремих аспектів або проводиться в рамках однієї мови.

РОЗДІЛ II

СЕМАНТИКА І ФУНКЦІОНУВАННЯ ОДИНИЦЬ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «ТЕМПЕРАТУРА» В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

2.1 Склад і структура лексико-семантичного поля «температура» в сучасній корейській мові.

В умовах при яких контакти організацій розширюються і компанії різних сфер діяльності так само як і галузі проблема якісної підготовки дослідників стає поширеною. При виконанні обов'язків своєї професії, особливо при здійсненні перекладу в сфері культури, економіки, освіти, науки і техніки, лінгвісти використовують різні словники (діалектні, зворотні, історичні (різновид тлумачного словника), ономастичні, орфоепічні, орфографічні та перекладні словники, а також етимологічні). Існування сучасних технічних перекладацьких засобів не означає при цьому що традиційні словники не можна використовувати. На відміну від тлумачних словників, в яких на вході зазначені якісь терміни, як праило впорядковані за алфавітом, а на виході – опис значення слова у вигляді дефініції, в словнику-тезаурус повномірною охоплюються поняття, визначення і терміни спеціальної галузі знань або сфери діяльності, що має сприяти правильній лексичній, корпоративній комунікації (розуміння в спілкуванні і взаємодії осіб, пов'язаних однією дисципліною чи професійних обов'язків); в сучасній лінгвістиці – особливий різновид словників, в яких вказані семантичні відносини (синоніми, антоніми, пароніми, гіпоніми, гіпероніми і т. п.) між лексичними одиницями. Будь-яке слово характеризується за допомогою певного набору індексів або класів, в які входить це слово. Більшість лінгвістів, що знаються на лексиці як частині мови, позначають її як систему, що мають свою структуру, що пояснюється оригінальністю і складом одиниць – це ціле об'єднання взаємообумовлених елементів [46; с.148]. У різний час теорією і практики семантичних зв'язків слів у мові займалися зарубіжні лінгвісти. Лексика як система досліджується у вигляді різних синонімічних і антонімічних угруповань, лексико-семантичні груп, об'єднань

лексики за ознакою спільних лексичних категорій (конкретність – абстрактність), тематичних і понятійних полів і т.д. Така послідовність повинна відобразити наростаючу ступінь абстрактності семантичної ознаки, яка проявляється в ієрархічному підпорядкуванні і включенні нижчестоящої ознаки за шкалою смисловий абстрактності. Всі одиниці семантичного поля пов'язані між собою тісними смисловими зв'язками, одна з цих одиниць, що має найбільш загальне значення, відповідає всьому змісту поля, і є архілексемой; змістовна значущість кожної одиниці поля не може бути зрозуміла, виходячи з однієї тільки цієї одиниці, значення цієї одиниці завжди знаходиться в залежності від усього складу поля. Всі елементи семантичного поля взаємообумовлені; одиниця, або елементи, одного поля можуть в різній мірі включатися в інше поле; всі одиниці поля повинні бути пов'язані з позамовною реальністю; семантичне поле відрізняється просторістю і відсутністю твердо встановлених меж; будь-яке семантичне поле являє собою особливу систему. За принципом внутрішньої організації поля можуть різнитися. Повною мірою ці структурні ознаки семантичного поля застосовні до тезаурусу. Подібно семантичному полю тезаурус може не мати конкретних меж, він може рости або скорочуватися в обсязі в процесі життєдіяльності тієї чи іншої лексичної динамічної системи, яка розвивається відповідно до певних соціально-історичних закономірностей. Його можна розглядати як систему семантичних полів даної мови.

Будучи лише невеликим фрагментом реальної дійсності, температура, тим не менш, досить різноманітно представлена в навколишньому світі, житті і діяльності людини. Температура як фізична властивість предметів позначається в мові за допомогою певних одиниць [25; с.114]. Процес мовної категоризації і передбачає наявність двох умов – об'єктивної температурної характеристики предмета і її сприйняття людиною, перетин яких призводить до утворення значення лексичної одиниці – температури. З когнітивної точки зору, щоб позначити об'єктивну характеристику предмета, в даному випадку високу або низьку температуру, свідомість людини виділяє в предметі якась ознака, що асоціюється з температурною характеристикою самого предмета. Така ознака

може бути встановлена при зоровому, тактильному або іншому сприйнятті предмета. Поява нового поняття і його словесне оформлення є результатом з'єднання даних, отриманих при візуальному контакті, з ментальними процесами.

Під температурою розуміється ступінь нагрітості або охолодження певного об'єкту або навколишнього середовища, а також характеризує стан здоров'я або нездоров'я людини або тварини, яку можна виміряти за допомогою термометра в градусах. Семантичне поле «температура» може включати в себе такі великі групи понять як: температура людського організму; температура предметів, навколишнього середовища температура в певній місцевості і в певний час доби і року; сюди включаються властивості і якості предметів; географічні назви; різні наукові і технічні поняття; фізичний стан, дії та процеси; конкретні предмети; навіть різного роду фразеологічні єдності. Крім того ці групи в свою чергу поділяються на більш дрібні підгрупи, які потім лексичними одиницями представляють ті чи інші поняття в підгрупах. Відбір прикметників в даному дослідженні здійснювався методом суцільної вибірки корпусу корейських та українських словників. Грунтуючись на наявності в дефініціях семантичних ознак "따뜻하다", "차갑다", "뜨겁다", "감기" "저온", було встановлено дев'ять ад'єктивних груп, що позначають температуру. Досліджувані прикметники були розділені за ступенем диференціації (градуально відношенню) і класифіковані за сполучуваністю лексем за такими ознаками: 1. предмет; 2. нагрівальні прилади; 3. атмосферне явище; 4. пора року; 5. час доби; 6. приміщення; 7. одяг; 8 їжа; 9. географічне найменування; 10. ландшафт; 11. частині тіла 12. живі обличчя [42:204]. У словнику української мови визначено 39 прикметників, що позначають температуру. За градуальною віднощиною у прикметників поля "температура" були виділені – 26 лексичних одиниць, що позначають температуру вище 0 ° і 13, що позначають температуру нижче 0 °. При цьому 13 прикметників вказували високу ступінь + t °, 5 прикметників вказували більшу ступінь + t °, 5 – позначали середню ступінь + t °, 4 імені прикметників – малу ступінь + t °; 4 імені прикметників позначали високу

ступінь $-t^{\circ}$, 4 прикметників мали значення великій мірі $-t^{\circ}$, 4 – значення середнього ступеня $-t^{\circ}$, 5 прикметників позначали малу ступінь $-t^{\circ}$. У словниках корейської мови визначено 24 імені прикметників зі значенням "температура". З них 16 означають температуру вище 0° і 8 температуру нижче 0° . За градуальною віднощиною 8 з них означають високу ступінь $+t^{\circ}$, 3 – більший ступінь $+t^{\circ}$, 4 – середню ступінь $+t^{\circ}$, 4 із значенням малої $+t^{\circ}$; 2 імені прикметників означають високу ступінь $-t^{\circ}$, 2 – більший ступінь $-t^{\circ}$, 3 – середню ступінь $-t^{\circ}$, та 2 імені прикметників, що означають малу ступінь $-t^{\circ}$. Аналіз сполучуваності виявив збіг характеристик українських лексем "теплий" і "холодний" і відповідних корейських "따뜻하다" і "차갑다" по всіх наведених ознаках. Характеристики інших прикметників виявили як збіги, так і значні відмінності. Деяким корейським іменам прикметникам відповідають відразу кілька українських прикметників, наприклад, корейському слову "차디찬" відповідають українські прикметники "крижаний", "холодний". "차디찬", "крижаний" і "холодний" поєднуються з ознаками "атмосферне явище" (살을 에는 듯한 추위, «кусаючий» холод), час року (살을 에는 듯한 추위, холодна / крижана зима), географічні назви і ландшафт (빙판 경사지, крижані гори / схили). Але в цей же час український прикметник "холодний" поєднується з усім іншим ознаками. Сполучуваність, наприклад, прикметників "신선한" і "свіжий" збігається тільки по 4 ознаками: 1) атмосферне явище (신선한 눈, свіжий сніг), 2) предмет 3) частини тіла (신선한 상처, свіжа рана), 4) живий предмет (갓면도, свіжовиголений), 5) одяг (갓 씻은 빨래, свіжу білизну), 6) їжа (신선한 빵, свіжий хліб). Прикметник 신선한 також поєднується з ознакою "пора року" (갓 10 월) і час доби (신선한 아침) [42; с.205].

А ось імена прикметники "쌀쌀한" і "морозний" повністю збігаються зі сполучуваністю лексем за ознаками "атмосферне явище", "пора року" і "час доби" (쌀쌀한 비, 쌀쌀한 1 월, 쌀쌀한 아침, морозний дощ, морозний січень, морозний ранок). Корейському прикметнику "순한" відповідає український прикметник "теплий / м'який", теплуватий, однак по сполучуваності ознак прикметників вони не збігаються. "따뜻한" поєднується з ознакою 1) атмосферне

явище (따뜻한 환풍기), 2) час доби (따뜻한 저녁), 3) їжа (따뜻한 음식), 4) тепла людина (따뜻한 사람). У свою чергу український прикметник поєднується лише за трьома ознаками – 1) атмосферне явище (теплий (теплуватий) переважно без опадів), 2) предмет (теплий, ледь нагрітий камінь), 3) їжа (тепла їжа). Збігаються ці прикметники лише за двома ознаками: атмосферне явище – 따뜻한 바람, теплий / м'який вітер; їжа – 따뜻한 음식, тепла їжа. Корейський прикметник теплий (ніжний) відповідає відразу декільком українським прикметником – "теплий", "тепленький", "теплесенький", "теплісінький". Загальною ознакою для всіх прикметників є атмосферне явище (따뜻한 바람 – теплий / тепленький / теплесенькій вітерець). Звісно ж, що тезаурусний підхід до вивчення мови або метод побудови словників є одним з найбільш ефективних методів вивчення мови і професійної підготовки фахівців-перекладачів, які працюють в різних областях. Отже, даний матеріал може знайти застосування при вивченні структури і змісту тематичних, тлумачних, ідеографічних словників, в викладанні корейської мови, при складанні підручників корейської та української мов для іноземців, а також при навчанні правильному слововживанню [66; с.113].

2.2. Прикметники та інші частини мови, що позначають температуру

Мовець під час мовної та немовної діяльності систематизує інші предмети та те що з ними пов'язане до конкретних як загальноприйнятих критерій, так і до таких, що представлені іншою людиною як носії певних ознак або набуваються в процесі досвіду особисто.

Наприклад, немовля вперше стикається зі словом „холодний”, доторкнувшись до холодного предмета, в цю мить не ідентифікуючи інтенсивність ознаки. Достатня характеристика не завжди існує для визначення повного опису предмета (наявність градусника як приладу для точного вимірювання температури через перетворення тепла). Припущення як виразник набутого досвіду (미온적인) і визначення інтенсивності ознаки при позначенні предметів для визначення критерію ступеня (극찬하는), стану (성미가 급한) та інших ознак впорядковується як в особисті, так і в загальнолюдські вміння сприймати навколишнє середовище. Особливо легко кодифікуються і фіксуються пам'яттю такі ознаки, як 뜨겁다, 차가운 та 따뜻하다. Вони взаємопов'язані із фізичними властивостями мовця на позамовному етапі, а також із навичками та умілістю проходити життєвий досвід, здатністю пізнавати світ, індивідуальною досвідченістю відчувати за допомогою пам'яттю, переконаннями і дотику [62; с. 22].

Але ця складова частина науки до сих пір залишається не достатньо вивченою і вона вимагає поглибленого дослідження. Прикметники цієї групи відповідають певному різновиду позначених норм, яким при суб'єкті характеристиці притаманні відхилення, що можна пояснити суб'єктивним сприйманням температури або визначають конкретну температуру в градусах. Це не відноситься до позначення температури кипіння і замерзання, при яких, як і при настанові на температуру тіла (нормальна, трохи підвищена, надмірна), нема потреби точно називати градуси. Дуже часто подаються інші дані зміни температури (강추위, 기온 상승) або завершений стан (기온 상승). Група прикметників, що позначають температуру, об'єднується інтегральною антонімічною парою 추운 - 춥지 않은. Значення лексеми 춥지 않은 (нехолодний)

розкривається завдяки двом прикметникам: 뜨겁다 (гарячий) – температуру, середню між гарячою і холодною.

Слова зі значенням низької температури вказують на негативні емоції: 차가운 눈 «холодні глаза»; 냉담한 말 «холодні слова»; 차가운 눈길 «холодний погляд»; а слова, що зі значенням високі температури – на сприятливі (хороші): 뜨거운 인사 «гарячий привіт»; 뜨거운 사랑 «гаряча любовь, дружба»; 뜨거운 눈 «теплі глаза», тобто «ласковий»; 따뜻한, 친근한 만남 «тепла, доброзичлива зустріч».

С. В. Кононова у своїй роботі підкреслює, що мовна картина світу, що історично склалася в повсякденній свідомості певного мовного колективу, являє собою спосіб концептуалізації дійсності, властивий даній мови. Процес створення концептів будується на сприйнятті і обробці зорової інформації, результати яких знаходять відображення в системі мови. Температурні явища – це приклад універсальних явищ об'єктивної дійсності.

Концепт температури можна визнати універсальним фрагментом мовних картин світу різних лінгвокультурних спільнот. Процес сприйняття являє собою багатопланове явище пізнання навколишнього середовища і формування індивідуальної картини світу. Концептуалізація температури як перцептивної ознаки характерна для мовної картини світу, що відображає буденні уявлення про дійсність [26; с.66].

На думку Т. В. Крилової, прикметники із значенням температури, поперше, дають цінний матеріал для реконструкції наївно-мовних уявлень про сприйняття температури і, зокрема, про мовну оцінку низької і високої температур. По-друге, слова що розглядаються володіють колосальним метафоричним потенціалом, причому співвідношення їх прямих і переносних значень дозволяє зробити ряд висновків про механізми осмислення емоцій в мові [28; с.243].

Н. С. Сергєєва пише, що температура як фізична властивість предметів позначається в мові за допомогою певних одиниць. Процес мовної категоризації передбачає наявність двох умов – об'єктивної температурної характеристики предмета і її сприйняття людиною, перетин яких призводить до утворення

значення лексичної одиниці. З когнітивної точки зору, щоб означити об'єктивну характеристику предмета, в даному випадку високу температуру, свідомість людини виділяє в предметі якась ознака, що асоціюється з температурною характеристикою самого предмета. Така ознака може бути встановлена при зоровому сприйнятті предмета.

С. Ю. Кононова зазначає, що одним з головних лінгвістичних критеріїв для визначення характеристики температури є температура людського тіла. Цей принцип відбивається в самому тлумаченні прикметників зі значенням температури. Прикметник «гарячий» (뜨거운) найчастіше визначається як показник температури вище людського тіла, «теплий» (따뜻한) позначає температуру, приблизно рівну температурі людського тіла, а прикметник «холодний» (차가운)- нижча за температуру людського тіла [27; с.94].

На думку Л. І. Чебодаевой, поняття температури - одне з найважливіших семантичних характеристик лексичної системи будь-якої мови. Сам феномен температури як ознаки фізичного світу і температурної чутливості людини є загальнолюдським, і, як вважає Б. Г. Ананьєв, «визначає динаміку потреб в певних температурних умовах, на основі яких виростає потреба людини в одязі і житлы».

У корейській мові широко використовуються прикметники, що позначають температуру: 뜨거운 «гарячий», 차가운 «холодною», 따뜻한 «теплий», 서늘한 «прохолодний».

Як пише Е. В. Рахіліна, слово теплий описує практично постійну температуру з обмеженого температурного спектра, і тут приєднання інтенсификаторов типу не дає референціальніе зрушень: «дуже тепла кімната» не сильно відрізняється за своєю реальною температурою від просто «теплої» "кімнати, а «дуже теплі руки» ніколи не мають на увазі, що у людини підвищена температура. У фізичному сенсі це те ж саме, що і теплі руки, а різниця тут тільки прагматична. У своєму прямому значенні воно може бути витлумачено як «охолоджуючий до приємного стану» і має явно виражену позитивну оцінку.

Прохолодний найприродніше в поєднанні з водою і повітрям (прохолодне повітря / вітер / душ / дощ), а також холодними напоями [43; с.224].

Кліматичні та погодні показники виражаються в розглянутих нами прикметниках не як показник температури, а через призму їх сприятливості – несприятливості для людського життя. Позначення температури переважно оповіщувальне і не завжди довершене при 43 градації ознак несхожих предметів або явищ. Наприклад: *햇 이마 - 뜨거운 물; 차가운 손 - * 차가운 얼음*. У випадку порівняння таких позначень береться до уваги розхожа природна температура тіла мовця (36–37 °С). Об'єкти навколишнього середовища характерні інші ознаки температури, вигляд яких має цілком інші показники (*뜨거운 모래 - 뜨거운 태양*). Наприклад, визначення високої (підвищеної) температури тіла: *이글거리는 이마* (наявність жару, тобто шкала коливання температур від 37 °С до 41 °С) та предметів: *강철 빛을* (температура при якій кипить сталь 1400 °С) позначають цілком різні температурні діапазони. При тому ця ознака охоплює відмінність температурних властивостей живої та неживої природи. Для живої природи температурна шкала коливається від 0 °С до як мінімум 65–70 °С (іншими солвами до температури білкового згортання).

Температурний діапазон неживої природи походить від її структури та різних фізичних властивостей (*뜨거운 물 - 뜨거운 화강암*). Для прикметників температури властивим є віддзеркалення ознак зовнішнього впливу навколишнього середовища на мовця або самого середовища, в якому він знаходиться. Наприклад: *차가운 손가락, 따뜻한 천*. Заобами ступеня рівня температури можуть виступати такі складні прикметники: 1) композити (складні слова) що утворилися об'єднанням двох або декількох основ в процесі морфологічного словотвору. Наприклад: *얼린 배* ; 2) компаративні прикметники, в яких інтенсифікатором слугують дієприкметники чи іменники, що є носіями температури. Наприклад: *타는 듯한 뜨거운 눈, 뜨거운 손, 타는 듯한 뜨거운 눈* (пор.: неможливі компаративні утворення – *손도 대지 않고 손도 대지 않고*). Метод ад'єктивного накопичення або долучання до прикметника прислівникових інтенсифікаторів виступає для підвищення характерності предмета: *뜨겁게 달아오*

르는 뜨거운 이마. Для сумісності прикметників температури з особливістю притаманна так звана температурне оточення, яке слугує обмежувачем об'єднання ознак, що мають ідентичну температурну структуру. Іншими словами у даній сполучуваності не підвищується функціональна властивість іменника, а його ознака стає аналогом, що не дає можливим існування словосполучення [74; с.320].

Це аж ніяк не стосується переносного значення, де дозволяється несподівана комбінаторика непок'єднаних ознак. При описі внутрішнього стану людини нерідко демонструється високий рівень емоційності, що зумовлює несподівану сполучуваність (позначення непередбачуваної ситуації). Оскільки серед антонімічних прикметників 차갑다 - 뜨겁다 та прикметників, що становлять проміжний ступінь температури, найбільш уживаними є 차갑다 - 따뜻하다, розглянемо детальніше їх семантичну структуру.

Прикметник 차갑다 має такі семантичні відтінки:

1) наявність незначної кількості тепла або його відсутність): 차가운 귀; 그의 발이 차가웠다.;

2) відсутність почуттів, байдужість, незворушність: Прикметник 차갑다 може впорядковуватися в синонімічний ряд прикметників, що позначають холоднокровну людину: 서늘한, 차분한, 무시한, 즐거움이 없는, 사랑이 없는 тощо.

Прикметник 차갑다 може бути інтенсифікатором для інших компаративних прикметників, якими послуговується автор для характеристики температури. Таким компаративним прикметникам властивий різний характер семантичного впорядкування:

추운, 매섭게 추운, 몹시 추운, 냉혹한, 냉소를 머금은. Ці ознаки підпорядковуються правилам температурного поля і реалізуються як і в прямому значенні, так і для позначення емоційного стану людини.

При характеристиці ознак предмета, що позначають температуру „춥다”, тобто така, що є нижча від норми за своїми температурними ознаками, маємо справу з різним ступенем вияву ознаки, що перевищує норму: 몹시 춥다, 무자비하다, 냉혹하다, 감동받지 않다, 감동받다, 접근하다, 거부감이 없고, 미끈하다 [62; с.71].

Для прикметників, що позначають низькі температури, поряд із реалізацією у прямому значенні характерний високий рівень метафоризації: пор.: 냉담한 손, але: 냉정한 마음: 이 차가운 심장이 흔들리기 시작한다 (пор. з укр.: зачерствіле серце). У переносному значенні прикметники 냉담한 позначають душевний стан людини, пов'язаний із відчуттям внутрішнього, душевного холоду, байдужості, черствості та знеохочення (냉정한 사람). Прикметник 냉정한 у сполученні з іменником 심장 позначає не стільки внутрішній холод людини, скільки її тверде бездушне кам'яне серце.

При цьому неможлива реалізація ознаки 냉정한 + 심장 у прямому значенні, оскільки присутність температурної ознаки є необхідною складовою життєздатності людини (температура тіла 36 – 40 °С, що відповідає температурній шкалі з градацією від „теплий” до „гарячий”). „그녀는 차가운 마음을 가지고 있다.” – йдеться про незворушну, холоднокровну, байдужу людину, не здатну на співчуття. Хоча ознака 차가운 займає нижню позицію у температурній шкалі, вона може позначати високий рівень на емоційній шкалі і реалізуватися за допомогою тлумачної формули „значний, більший від звичайного за інтенсивністю”. Сполучуваність прикметника 차갑다 та іменника 손 позначає як температуру рук (холодні, простиглі, прохололі руки, що пов'язана з температурою повітря, станом здоров'я, вагою тіла, артеріальним тиском і т.д.), так і емоційний стан людини, спричинений несподіваним збудливими переживаннями, стресовою ситуацією, станом афекту. У сполученні прикметника 차갑다 та іменника 눈길 йдеться про 46 метафоризацію ознаки погляду, температуру якого неможливо виміряти, але можна відчути крижаний неприємний та непривітний погляд, який вимагає дистанції у спілкуванні. Схожу ситуацію спостерігаємо в антонімічних відношеннях 냉정한 사람 - 성미가 급한, що є виразником інтенсивності ознаки, яка у першому випадку позначає виваженість, а в іншому – гарячковість, надмірну емоційність та невірноваженість людини. Для протиставлення температурної ознаки прикметник 차갑다 виступає в антонімічній парі з прикметником 따뜻하다. Прикметник warm має такі семантичні відтінки: 1) наявність порівняно високої

температури, але нижчої за ту, яку прийнято вважати гарячою: 따뜻한 손; 2) заспокійливий, приємний: 부드러운 (따뜻한) 목소리; 3) здатність зігрівати, зберігати тепло: 따뜻한 옷감; 4) сердечний, приємний: 마음이 따뜻한 말. Характеризуючи ознаки предмета, що позначають температуру „따뜻한” та „뜨거운”, маємо справу з різним ступенем вияву ознаки, що перевищує норму. Тобто прикметник 뜨겁다, окрім загальної температурної характеристики, вказує на можливе коло явищ, яким цей ступінь властивий. Ідеться як про позначення якості предметів, природи, так і про стан людини.

Існує низка прикметників, у яких компаративна частина впливає на вираження ступеня температури: 뜨거운 이마, 차가운 코. Компаративні композити на позначення температури, яка перевищує норму, як і описані вище прикметники із низькотемпературним діапазоном ознак, мають широку здатність реалізації у метафорах. Однак не кожна речовина може виступати в ролі інтенсифікатора прикметника температури: *눈 손 – неможливе словоутворення (пор. укр.: холодний як лід – холодний як сніг), оскільки в структурі її ознаки вже зафіксована специфічна температура. Якщо прикметники температури при описі частин тіла людини пов'язані з температурною шкалою де наявність певної температурної ознаки необхідна, то існують ознаки, які фіксуються процесом власного досвіду під час спілкування з іншими людьми. У сполучуваності ознака не переноситься на потиск руки і здебільшого позначає не температуру руки із семантичною ознакою „ледь теплий”, а емоційний стан співрозмовника, тобто певний ступінь інтенсивності ознаки у шкалі емоційності, де ад'єктив слугує для позначення прохолодних стосунків між співбесідниками. Відбувається підсилення ознаки за допомогою інтенсифікатора що сприяє її наближенню відносно температурної шкали до ознаки „холодний”, а в емоційній шкалі конкурує з ознакою безпристрасний, збайдужілий, апатичний, далекий, відчужений. Для опису однакового чи схожого за ознакою емоційного стану людини можуть бути також одночасно презентовані антонімічні відношення. Наприклад: 그녀는 일어나서 다시 거울 앞에 발을 들여놓고는, 갑자기 시원한 땀으로 범벅이 된 기계적인 동작으로 얼굴을 분말했다; 다시 만나지 않을까? 뜨거운 머리로 그는 아파트에서 쏘살 같이 뛰어나와 즉시 신사에게 달려들었다.

Існує ряд прикметників, які не є власне прикметниками температури, однак містять у собі ознаки тепла чи холоду. До них належать: 1) ознака кольору, наприклад голуба, сіра чи біла барва, може підсилювати відчуття холоду (білий як сніг та холодний як сніг; сірий як земля та ін.). Поділ кольорів на теплі і холодні легко фіксуються пам'яттю, бо набутий власним чи вже відомим досвідом щодо носіїв певних ознак кольоропозначень 48 та їх відтінків: сонце жовте (тепле), лід голубий (холодний); 2) температурні ознаки, носіями яких є іменник чи дієслово, від яких утворився прикметник. Наприклад – (прохолода); 광휘 – (광휘– сяйво, блиск, радість, тепло).

Наприклад, 오래되고 시원한 아름다움 позначає незворушність старшої жінки. Існують як плавні переходи між категоріями стосовно їх інтенсивності якості так і віддалені, що фіксується в межах температурної шкали. Такі лексеми, як 춥다, 덥다, 따뜻하다, не складають труднощів при їх семантичному аналізі. Проте деякі труднощі виникають при використанні прикметників на зразок 몹시 더운 „гарячий як вогонь”, в якій носієм ознаки є іменник. У цьому випадку значення прикметника тісно пов'язане зі значенням іменника, що не завжди є безумовною ознакою для ад'єктивних композитів. Властивість іменника вказує на низку характеристик, що позначають явища природи, невід'ємною частиною яких є температура. Ознака прикметника є температурним модифікатором і характеризує певний діапазон оцінки всередині температурної шкали [71; с.599]. Між ознакою і предметом існує селективний зв'язок, тому точний опис прикметників мусить мати контекстуальні дані, що встановлюють, про які слова може йти мова при сполученні. Розглядаючи багатозначність прикметника, маємо справу, як вже зазначалося вище, як із прямим значенням, так із метафоризацією. У першому випадку йдеться про діапазон 49 температури води, який наближається до максимуму, в другому – про емоційний стан людини, роздратування, хвилювання тощо. Шкала температур на позначення як прямого, так і переносного значення має здатність пересуватися залежно від ознаки і від самого предмета. Абсолютні ознаки не піддаються градації і впорядковуються у температурну шкалу як абсолютні величини: 끓어오르는 물 (вода кипить при

температурі 100 градусів) [23; с.43]. В останньому випадку йдеться про надмірну збудженість людини, незадоволення, високу міру роздратування, вираженою ознакою, яка впорядковується у шкалу вияву емоцій високого ступеня. Для прикметників температури, що позначають холод і тепло та мають семантичні відтінки, що вміщують у собі ознаки різного ступеня вияву інтенсивності якості, яка реалізується тлумачною формулою „більший або менший за інтенсивністю порівняно із загальноприйнятою формою”, можуть перефразовуватися за допомогою прислівника. Прикметники температури, які є носіями емоційного стану людини та відчуттів, не завжди впорядковуються у певну шкалу градації ознаки і вміщують у собі її інтенсивність, яка не потребує конкретизації і позначає високу міру ознаки. При цьому прикметники можуть бути виразниками як позитивних, так і негативних ознак: 뜨거운 마음 (запальна, пристрасна, полум'яна, темпераментна, закохана людина) – 싸늘한 표정 (прохолодний, черствий, неприємний, колючий, дошкульний погляд), 뜨거운 생각 (пристрасні, палахкотливі, племенисті думки).

На семантику прикметників температури з високою інтенсивністю 50 якості впливає словотворення: 1) додавання інтенсифікаторів, які є виразниками найвищого ступеня. 2) додавання іменника, що є носієм температурної ознаки та деривативні утворення. У другому випадку мова йде про компаративні та похідні прикметники, в основі яких лежить порівняння. Компаративні прикметники зазвичай складні, для них характерне перенесення ознаки одного предмета на інший.

Похідні прикметники утворені від різних частин мови за допомогою суфіксів. Здебільшого компаративні прикметники на позначення температури є спресованими лексемами, що здатні згортатися у композитне слово, тобто утворилися словоскладанням та суфіксацією внаслідок сильного зв'язку словосполучень [71; с.307]. Такі спресовані лексеми можуть переходити в розгорнуту форму, що свідчить про їх семантичну відповідність. Це підтверджує, що в основі порівняння лежить семантична наближеність до іменника із температурною ознакою „надто холодний”. У порівнянні з іншими

ад'єктивними групами, прикметники температури належать до периферії і не мають у нашому дослідженні сильних зв'язків. Серед опрацьованого корпусу вибірки ад'єктивів із 39 романів сучасних німецькомовних авторів прикметники температури складають тільки 0,5 % від загальної кількості прикметників, що саме й засвідчує їх периферійний характер. Під час дослідження не зафіксовано жодного сильного зв'язку. Однак вважаємо доцільним подальше дослідження прикметників на позначення температури з метою виявлення їх потенційних можливостей.

Отже, прикметники на позначення температури є не тільки певним діапазоном оцінки всередині температурної шкали (차가운 손발), але й можуть використовуватися у переносному значенні, де комплекс температурних коливань переходить на рівень емоційної шкали і реалізується за допомогою тлумачних формул „позбавлений чого – небудь” (сердечності, чуйності, душевності – 냉정한 마음) або „сповнений чогось” (люті, роздратування). Якщо перші можуть поєднуватися з іменниками, що позначають природні стихії, 51 предмети навколишнього середовища, а також частини тіла людини, то другі реалізуються для позначення емоційного стану людини.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

Вивчення мови з позицій когнітивної лінгвістики в рамках загальної антропоцентричної парадигми дозволяє розглядати мову як засіб доступу до різноманітних когнітивних структур. Семантика мовних одиниць може дати відомості про всю пізнавальну діяльність людини, процесах концептуалізації і категоризації світу, результати яких закріплюються в формі структур представлення знань різного типу: концептах, категоріях і т.п. Завдання пофрагментної реконструкції різних лінгвокультурних спільнот обумовлює необхідність подальшої розробки теоретико – методологічної бази когнітивної лінгвістики.

В даний час активно розробляється методика концептуального аналізу, що реалізується на базі різних лексичних сукупностей номінацій концептів.

Виникли типології концептів. На черзі роботи, присвячені вивченню когнітивних стратегій і їх відображення в мовних структурах. Своєчасним видається подальший розвиток положень цих робіт в плані опису змісту і структури концепту, а також більш детальне вивчення на різному фактичному матеріалі стратегій пізнання як процесуального аспекту концептуалізації і категоризації.

Температура як перцептивний ознака об'єктів фізичного світу грає важливу роль в повсякденному пізнанні людиною навколишньої дійсності і займає важливе місце в житті різних народів, будучи їх універсальним фрагментом. У той же час температура як точна ознака є предметом вивчення науки. В результаті взаємодії звичайних і наукових знань можуть закріплюватися як наївні емпіричні, так і соціокультурні чинники температури, відбувається їх інтеграція. У корейській мовній культурі це відбивається в змісті «признаку»; температура закріплює уявлення про температуру як результат не лише емпіричною перцептивною, а й науково – експериментальною стратегій пізнання даного феномена.

Концепт 온 도 характеризується складною структурою і може бути представлений як сукупність температурних зон, що утворюють: шкалу наростання температурної ознаки, а також як рух температурного ознаки за даною шкалою. У сукупності зони концепту організовані по прототиповому принципом, а їх зміст орієнтований на нейтральну температуру в широкому сенсі.

РОЗДІЛІІІ

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛЕКСИКИ ВСЕРЕДИНІ ЛЕКСИКО – СЕАНТИЧНОГО ПОЛЯ «ТЕМПЕРАТУРА»

3.1. Лексико семантична група іменників найменувань температури

Визначення та позначення температури навколишніх предметів і явищ – важлива складова життя людини, оскільки температура є значущою для здоров'я людини і для його комфортного життєдіяльності. Різні об'єктивно існуючі термічні властивості стану людського тіла, які є результатом певних співвідношень між процесами теплопродукції і тепловіддачі, можуть бути визначені різними шляхами, наприклад за допомогою термометра. Такі теплові передбачення виражаються в градусах (наприклад, за шкалою Цельсія) – одиницях виміру температури. Пор.: А донечка моя захворіла: поклала спати, жарознижувальну дала – температура. Але ці стани можуть бути виражені за допомогою якісних прикметників, здатних передавати градацію тієї чи іншої ознаки в рамках певного семантичного простору: *밍과 함께 서울에 있었는데, 밍은 분명히 병에 걸린 것 같았다. 그녀는 열이 높았다.* Температурні відчуття, тобто «відчуття холоду і тепла, джерелом своїм мають коливання температури шкіри і слизових оболонок. Буд – який предмет, температура якого вище температурри шкіри, викликатиме в ній відчуття тепла, і навпаки, тіло менш нагріте, ніж шкіра, буде викликати при дотику до неї відчуття холоду». Наприклад: " 그는 어린 시절 한 번처럼 콘크리트 냉간판만 느끼며 더 이상 침묵을 지킬수 없게 된 채 속삭이기 시작했다". Навіть навчившись визначати температуру точними методами, людина, тим не менш, не називає її в повсякденному житті одиницями виміру. Так, не говорять «температура чаю плюс двадцять градусів», а використовують більш суб'єктивне вираження – «теплий чай». Прикметники як в своїх номінативних, так і в переносних значеннях поєднуються з іменниками фізичного сприйняття. В українській мові в групу температурних іменників входять такі лексичні одиниці як: температура, жар, спека, жара, тепло, холод, прохолода, мороз, клімат, погода, зима, літо, вітер, вогонь, полум'я, вода, повітря, ранок, ніч, день.

Корейські фрагменти мовної картини представлені такими іменниками: 온도, 열, 미온, 추위, 신선도, 젤리, 기후, 날씨, 겨울, 여름, 바람, 불, 물, 공기, 아침, 밤, 낮.

При порівнянні словникових дефініцій лексеми температури в трьох мовах виявилась, що у корейському слові виділяється сема "열 - 추위도" (ступінь нагретості або охолодження), в той час як в українській лексичних одиницях присутня тільки сема ступіні нагретости (градус тепла). Однак такі контексти підтверджується наявністю семи «ступінь охолодження». Пор. : 공연 10 분 전 디 손의 체온을 기억한다 - 손가락 대신 젖은 얼음판 열자리; У Сеулі, на відміну від Тбілісі, взимку холодно, і мінусова температура припала б на пік бойових дій, що в умовах війни призвело б до виходу з ладу значної частини міської інфраструктури. У двох мовах в лексемі «температура» присутня сема «підвищена теплота тіла людини». Наприклад: (укр.) Ну і я теж ніч погано спала, донька хворіє – ангіна, температура висока; (кор.) 바로 어젯밤, 그녀는 체온이 있었다. Термін температура широко використовується в українській та корейській науковій літературі.

Цікаво відзначити такий, на наш погляд, національно-специфічний факт, як відношення до температури тіла людини. В українській свідомості слово температура вже симптом хворого індивіда і це відображено в тлумачному словнику: температура – «підвищена теплота тіла як симптом хворого» (розм.) [6; с. 688], синонімом даної української лексичної одиниці є слово жар «підвищена температура тіла» [6; с.163]. Пор. : Через день у неї почався сильний жар, і днів десять після цього вона була між життям і смертю [1]. У корейців температура не пов'язана з поганим самопочуттям 온도. Показником нездоров'я у ккорейській свідомості частіше виступають мовні одиниці (кор.) 열 - «비정상적으로 높은 체온».

Вживання корейської лексеми 열 значенні «температура людського тіла вище норми» [8] слід визнати застарілим, проте дане значення відображено в тлумачних словниках. Іменники, що номінуєть температурні відчуття, можна розділити на три блоки: один блок об'єднує іменники, з семою в складі яких немає вказівок на температуру, інший блок – іменники з семою «температура вище норми» і третій блок – з семой «температура нижче норми». Не мають

сем, що вказують на температуру слова (укр.) Клімат, погода, повітря, вода, вітер, пісок; (кор.) 기후, 날씨, 공기, 물, 바람, 모래. Температурна ознака виражається тільки за допомогою відчуттів, які з ними пов'язані. Наприклад: (укр.) Це світло було залите сонцем і заспокоєне вечірньої зорею, наповнене місячним сяйвом і блиском зірок, теплою водою і гарячим піском, гулом пасажирських літаків що низько летять і вертольотами з червоною зіркою [1]; (кор.) 차가운 바람이 불고, 비가 너무 많이 와서, 우리는 모두 실내에 머물렀다. [5]. Лексема вітер не тільки може поєднуватися з температурними атрибутами, а й замінитися близькими за значенням словами, набуваючи при цьому температурної ознаки. Тлумачний словник української мови дає таку дефініцію іменника вітер – потік повітря в горизонтальним напрямку [6; с.66]. Знання про концепт вітру в українській мові репрезентуються приблизно двадцятьма субстантивами. Так, у Вікіпедії [9] в статті Вітер представлені види місцевих вітрів: бриз – теплий вітер, що дує з берега на море вночі і з моря на берег днем; в першому випадку називається береговим бризом, а у другом – морським; бора – холодний різкий вітер, що дує з гір на узбережжі або долину; фен – легкий теплий вітер, що дує з гір на узбережжі або долину; сирокко – італійська назва сильного південного або південно – західного вітру, що зароджується в Сахарі; буран – крижаний північний або північно-західний вітер ураганної сили зі снігом. Як видно з прикладів, дефініції назв вітрів в українській мові містять температурні ознаки. Пор .: В цей сонячний суботній день все навколо просто дихало спокоєм і затишком – тихе море, прохолодний бриз на березу, незліченні щогли в гавані, нечисленні люди які нікуди не квапляться (С. Штерн). Бач, буран який, зги божої неможливо побачити; Розпечене місто, зелені немає, одні хирляві акації, дме вітер – гарячий, що обпалює, як сирокко в Африці [1].

У корейській мові іменник 바람 тлумачиться як «공기의 흐름이다. 대기를 이루는 가스 물질의 흐름을 일컫는 말이다». Специфіка концепту Вітер, як зазначає у своїй роботі Ю. Є. Ломоносова, проявляється в тому, що знання про нього як про переміщення повітря, що характеризується певними властивостями, репрезентуються у корейській мові за допомогою великої кількості іменників.

Згідно з даними різних словників субстантивна парадигма концепту вітер включає 22 лексеми, номінується різновиди денотата концепту. Оскільки Корея відрізняється різноманітністю ландшафтів, а морські кордони мають велику протяжність, ніж сухопутні, для носіїв корейської мови важливим виявляється ознака «походження вітру». Маса океанічного, континентального і середземно – морського повітря характеризуються великою амплітудою температур. Даючи назву вітри, корейці закладають цю ознаку безпосередньо всаму номінацію: 눈보라 – «льодяний північний ветер», 시로코 – «дуже гарячий вітер» [10; с.116]. Чим більше температура вітру наближається до температури людського тіла, тим сприятливіші здається саме природне явище: 따뜻한 물 같은 바람이 담 위로 흘렀다.

В корейській мовній картині світу знання про вітер вербалізуються за допомогою великої кількості іменників. Згідно з даними різних словників субстантивна парадигма концепту вітер включає 32 лексеми. Для корейців важливі такі ознаки даного концепту як «температура», «вологість», «направлення», «проісходження» і т. д. Даючи назву вітру, корейці закладають ці ознаки в саму номінацію: 북풍 – «холодний північний вітер», 꽃보라 – дрейф що валить квітки, 치누크 바람 – «теплий сухий вітер і т. д. Пор. : 이틀간의 집중호우 후에 미스트랄은 황동원숭이에 해당하는 갈릭을 불었고 하늘은 해머 장례식의 색이었다. 이것은 부르아(이탈리아식 보라)로, 아드리아식 상공의 저기압이 대륙의 실내로부터 찬 공기를 끌어들이는 바람이다. Оскільки вітри дмуть скрізь – на суші і на морі, і переміщення повітряних мас не залежить від кордонів країн і держав, то багато назв зустрічаються у досліджуваних мовах. Пор. : (укр.) Бриз, (кор.) 산들바람; (укр.) Бору, (кор.) 보라; (укр.) Фен, (кор.) 핀 현상; (укр.) Сіроcco, (кор.) 시로코; (укр.) Буран, (кор.) 부란.

На відміну від вищерозглянутих лексем, семний склад яких не містить вказівок на температуру, багато слів мають семи «холод», «нізкая температура» або «тепло», «висока температура» в своєму складі. До групи слів з семой «тепло» увійшли лексичні одиниці: українські – жар, спека, жара, тепло, літо, день, вогонь, полум'я; корейські – 더위, 불결, 무더위, 따뜻함, 여름, 낮, 불꽃, 불. У багатьох з наведених лексичних одиниць присутня сема «солнце». У тлумачному словнику С.І. Ожегова це слово має перше термінологічне значення «небесне

світило», розпечене небесне тіло кулястої форми, навколо якого обертається Земля та інші Планети нашої Галактики». Інше значення даної лексеми – «світло, тепло, випромінюються цим світилом» [6; с.648]. Як видно з дефініції, Сонце – основне джерело тепла на Землі, що знайшло своє відображення в мовній картині світу. В залежності від географічного положення місцевості, від положення Землі щодо Сонця інтенсивність сонячного випромінювання, а відповідно кількість тепла, що виділяється, варіюється.

Перекладним еквівалентом українських слів жар, спека, тепло двомовні словники називають корейську лексему 온기: укр. жар, спека, тепло. Ці лексеми кваліфікують спеку по властивості інтенсивності: «과도한 온도» (нестерпна спека), «과열된 장소» («піч», дуже спекотне місце, пекло), «매우 더운 방» («лазня», жарко нагоплене приміщення).

Лексичні одиниці 따뜻함과 부드러움 викликають позитивну реакцію в силу своєї поміркованості. Пор.: 아이들이 맨발로 달리고, 너덜너덜한 다리 위를 달린다. 발 밑에서 따뜻하고 뜨거운 태양의 판자를 느끼기에 행복하다 [4]. В англійському семантичному просторі є окремі слова для нестерпної спеки з високою вологістю повітря і нестерпної спеки в сухому кліматі – «매섭다» (нестерпно спекотна і волога погода); «염열» (дуже спекотна і суха погода). Наприклад: 활의 쟁그랑 소리, 허공을 지나가는 축대 소리, 뚝을 치면서 퍼그 소리만이 오후의 묵직한 무더위를 깨뜨릴 수 있는 소리였다. [5]. Українськими словами спека і тепло відповідають корейські «따뜻함과 / 더운 날씨 또는 높은 온도» (спека або висока температура) і «따뜻함» (тепло). Сема «висока температура» міститься в лексичній одиниці вогонь «гази високої температури що горять та полум'я що світиться» [6; с.379]. Якщо Сонце – віддалене джерело тепла, то вогонь майже завжди знаходиться в межах досяжності. У іменників, що номінується вогонем, можна виділити ознака інтенсивності. Синонімами корейської лексеми 불길 (m) є слова: 화재, 용광로 [12]. Якщо розташовувати мовні одиниці за ступенем наростання інтенсивності, то лексичні одиниці мають сему «불을 끄다» (гасити вогонь), а «화재» тлумачиться як «매우 격렬한 불 (дуже сильний вогонь) [7].

Групу слів з семой «холод», «температура нижче норми» склали лексеми: (укр.) Холод, прохолода, мороз, зима, ранок, ніч. Прохолода настає при відсутності джерел тепла (наприклад, сонця і вогню), або коли їх активність зменшується, що знаходить відображення в семантичних компонентах наступних номінативних одиниць: (укр.) Зима «найхолоднішу пору року, наступне за восени» [6; с.200]; (Кор.) 밤 "일몰과 일출 사이에 시간", 아침 «자정과 정오 사이의 시간, 특히 일출부터 정오까지의 시간» [8]. Холод, як і спека, в залежності від ступеня інтенсивності можуть викликати як негативне прагматичне ставлення: (укр.) «Озноб» – хворобливе відчуття холоду.

Природня мова пов'язана не тільки з формуванням і передачею думок, а й з враженням почуттів і оцінок, обслуговуючи тим самим сферу емоційної діяльності людини. Дослідження показало, що багато іменників, об'єктивують температурні відчуття, містять оціночні денотативні компоненти. При цьому оціночні ознаки актуалізуються не тільки в контексті, а й на лексичному рівні. Аналіз аксіологічного компонента мовних одиниць дозволяє визначити позицію особи що сприймає по відношенню до предмету чи явища. Семантичний компонент номінативної одиниці «곱고 차가운 비» відображає негативне прагматичне ставлення до такого виду дощу. Гедоністична оцінка, осмислена в ознаках приємний / неприємний, може ґрунтуватися на фізіологічних реакціях організму: мурашки, біль, і т.д. Наприклад: (укр.) Склянки було важко тримати в задубілих руках; ми тільки обпікалися, але не зігрівалися окропом і, кинувши чай, заповзли під свої шуби [1]; (кор.) 머리부터 발끝까지 하얀 서리로 뒤덮여 이빨이 흔들리는 것을 멈출수 없었다 [5]. Як видно з прикладів, один і той же предмет – окрім, може викликати як позитивні, так і негативні емоції, тому аксіологічна складова слова яскравіше проявляється в контексті. Як видається, пропонуване розуміння семантики іменників, що номінують температурні явища, добре узгоджується з закономірностями когнітивної діяльності людини. Між різними мовними одиницями що спостерігаються першочергово відшукуються риси подібності, що дозволяють системно обмежити коло дослідження. Після цього, при більш пильному розгляді кожної лексеми всередині наміченого кола

відшуковуються і систематизуються їх відмінні (диференційні) семи і на їх основі окреслюється сфера функціонування кожної лексичної одиниці. Отже, переважна кількість векторних відповідностей в українській та корейській мовах свідчить про більш високу номінативну дробність читача в мовній картині корейців. Це не означає, що українці не розрізняють ті чи інші явища, просто для них данні диференціації не подаються комунікативно релевантними.

3.2 Лексико-семантичне мікрополе «температура» на прикладі корейських фразеологізмів та прислів'ях

Поряд зі словосполученнями, які виникають у мові за сформованими в мові граматичними правилами сполучуваності та складаються зі слів, що диктуються логікою думки, існують словосполучення, які є цілісними одиницями позначення чогось і не створюються, а відтворюються в мові цілком. Так, наприклад, недостатньо сильному молодій людині нерідко говорять: "мало каші їв!"; про дуже смачну їжу скажуть: "пальчики оближеш!"; про сильний, що випробовується будь-ким, – "колінки трусяться" і т.д. Такі цілісні відтворювані поєднання слів відносять до фразеології, а самі поєднання називають фразеологізмами (фразеологічними одиницями, фразеологічними оборотами і т.д.).

Серед лінгвістів немає єдиної думки щодо обсягу поняття "фразеологізм", а по суті, і про те, що саме вважати фразеологією. Одні вважають, що фразеологізм граматично не повинен бути більше, ніж словосполучення, інші таких обмежень не ставлять. Деякі пов'язують поняття "фразеологізм" лише з переосмисленим поєднанням слів:

1. 낮이 뜨겁다 – відчувати (сором); незручне (ситуація, сцена, момент, що може викликати сором) [78; с.34].

엄마랑 영화를 보는데 낮이 뜨거운 장면이 나와서 민망했다.

Мені було ніяково, бо коли ми з мамою дивились фільм, показували момент з відвертою сценою.

공공장소에서 다른 사람들의 낮이 뜨거워 질 정도의 애정행각은 하지 말아야한다.

Не треба вести себе настільки чемно в громадському місці, щоб не змушувати інших людей почуватися ніяково.

아저씨가 젊은 여자들에게 낮 뜨거운 말을 서슴지 않고하는 통에 견디기 어려웠다.

Чоловікові було важко протистояти незручним словам молодих жінок. 버스에서 딸꼭질을 하던 아이는 눈이 마주 치자 낮이 뜨거운지 얼굴이 빨개졌다.

Хлопець що гикав в автобусі, почервонів, коли зустрівся очі в очі з іншими людьми.

한 남자 중 학생이 낮이 뜨거운 음란 영상을 학교 친구들에게 배포한 사실이 밝혀졌다.

Було виявлено, що один з учнів поширив нецензурне відео зі шкільними друзями.

낮 거리다 – неоднаково ставитися до людей;

낮이 간지럽다 – відчувати себе незручно, ніяковіти;

낮이 두껍다 – безсоромний, нахабний;

낮이 설다 – незнайомий, незвичний; для ока.

2. 눈에 불을 켜다 – з нетерпінням є, з вогником в очах; напружено (старанно), несамовито (вчитись, старатись...) [78; с.55]

선착순으로 증정하는 선물을 받으려고 눈에 불을 켜고 달려 갔다.

Я побіг з вогником в очах отримувати подарунки за принципом «права першого».

마트에서 반짝 세일을 하자 아줌마들이 눈에 불을 켜고 달려 들었다.

Коли супермаркеті розпочався розпродаж, жінки заходили з з вогнем в очах.

시험이 코앞으로 다가와서 학생들이 눈에 불을 켜고 공부하고있다.

Екзамен був не горами, тому студенти несамовито вчилися.

선거의 공정성을 지키기 위해 시민 단체들이 눈에 불을 켜고 감시하고있다.

Громадянські групи напружено стежать за виборами, щоб забезпечити те щоб вони пройшли чесно.

아이가 아프다고 하자 아내는 몸에 좋은 음식 재료를 구하기 위해 눈에 불을 켜고 찾는다.

Коли дитина сказала що їй погано, дружина почала старанно шукати ігредієнти для їжі від якою стане легше.

3. 머리를 식히다 – провітрити голову, розвіятись; зхолодною головою, зважено підходити до прийняття певних рішень[78; с.39].

일을하다가 머리를 식히러 잠깐 바깥을 나갔다.

Під час роботи, я на деякий час вийшов, щоб провітрити голову.

아무리 일정이 바쁘더라도 머리를 식힐 시간은 필요하다.

Яким би насиченим не був графік, нам потрібен час, щоб розвіятись.

머리를 식히려고 게임을 하다가 오히려 더 골치가 아파지는 경우가 있다.

Бувають випадки коли грання в ігри для того щоб розвіятись може ще більш погіршити ситуацію.

학교 끝나고 머리 식힐 틈도 없이 학원을 다니다가 공부에 질려 버리는 아이들이 많다.

Є багато дітей які одразу після школи без ніякого відпочинку ходять на курси і через це втомлюються від навчання.

도서관에서 공부하다가 머리를 식히고 오겠다고 나가서 들어오지 않는 학생들이 종종 있다.

Є такі студенти, які вчаться в бібліотеці, а потім кажуть:"Піду розвіюсь", – і після цього вже не повертаються.

4.

속

이 타다 (속을 태우다) – сильно переживати, душа розривається, бути не в змозі знайти собі місце (через хвилювання, боліти душею (за щось, за когось) [78:28].
구제역 발생으로 인해 축산 농가들의 속이 타고 있다.

Спалах ящуру змушує фермерів сильно переживати.

기다리는 소식이 오지 않아 며칠 째 속을 태우고 있다.

Я був не в змозі знайти собі місце, бо не було чути новин які я дуже очікував.
여행지에서 밤늦도록 숙소를 수하지 못해 속을 태웠다.

Я не міг залишитися до пізньої ночі в пункті туристичного призначення, тому сильно переживати.

기차표가 매진되어서 명절에 고향에 가지 못하는 사람들은 속이 타는 기분이다.

У людей, що не змогли попати додому на свята, бо квитки на поїзди розпродані, душа розривається.

영화 배우 김나나 씨는 자신의 영화 개봉 날짜 자꾸 미뤄 지자 점점 속이 탔다.

Кінозірка Кім На На сильно переживала, коли неодноразово була затримана дата виходу фільму з її участю.

5. 물불을 가리지 않는다 - не зважаючи на небезпеку чи труднощі діяти вперто / наполегливо, виклатись на повну, не жаліти себе чи своїх сил, робити все можливе [78; с.67].

소방관들은 구조를 위해 물불을 가리지 않는다.

Пожежники за для рятувальної дії не жаліють себе.

동생은 돈을 버는 일이라면 물불을 가리지 않고 뛰어든다.

Коли справа доходить до заробітку, мій брат не жаліє своїх сил.

자식 교육을 위해 물불을 가리지 않고 무엇이든 해 보는 엄마들이있다.

Є мами, які роблять усе для навчання своїх дітей.

성공하기 위해서는 목적을 달성하기 위해 물불을 가리지 않는 근성이 필요하다.

Щоб досягти успіху, для досягнення поставлених цілей вам потрібна мати силу волі і викластись наповну.

오늘날 사람들은 혼자만 잘 살려는 욕심을 채우기 위해 물불을 가리지 않고있다.

На сьогоднішній день люди роблять усе можливе заради того щоб задовольнити своє бажання жити на самоті.

개츠비는 사랑하는 여자의 마음을 얻기 위해 물불을 가리지 않는 캐릭터로 그려진다.

Гетсбі зображений як персонаж, що не жаліє себе для завоювання серця жінки, яку він любить.

6. 불 보듯 흰하다 – очевидно, зрозуміло; ясно як божий день [78; с.71].

앞으로 일어날 일이 의심할 여지가 없이 아주 명백하다. – Те що трапиться без ніякого сумніву і є дуже чітким для розуміння.

눈에 띄지 않는 광고는 소비자들의 눈길을 끌지 못할 것이 불 보듯 흰하다.

Те, що реклама, що не кидається в очі не притягне увагу клієнтів є очевидним.

돈을 낭비하다가 나중에 후회할 것이 불 보듯 흰하다.

Якщо ви витратите свої гроші, ви, в очевидь, пошкодуєте про це пізніше.

많이 먹고 움직이지 않으면 살이 찌는 것이 불 보듯 흰하다.

Якщо ви з'їсте багато і будете мало рухатись подалі, ви, в очевидь, наберете вагу.

아이에게 시키는 일만 하게하면 수동적인 성격으로 자라게 된다는 것은 불 보듯 흰한 일이다.

Очевидно, що якщо робити все, що просить дитина, то це призведе до того, що у неї буде пасивний характер.

자주 다투는 연인이 금방 헤어지 리라는 것은 불 보듯 훤히 일인데도 당사자들은 잘 깨닫지 못한다.

Очевидно, що пара яка часто свариться незабаром розпадеться, але вони цього ще не усвідомлюють.

진부한 즐거리로 영화를 만들었다가는 관객들의 눈길을 끌지 못해 바로 외면 당할 게 불 보듯 훤히 일이다.

Зрозуміло, що якщо фільм буде знятий з банальним сюжетом, його негайно знімуть з прокату, оскільки він не приверне аудиторію.

7. 열을 올리다 (내다) – проявляти ентузіазм, віддаватись чомусь, захоплюватись [78; с.91].

무엇에 열중하거나 열성을 보이다. – Проявляти захоплення чи бути захопленим чимось.

방송사에서는 큰 수익을 올릴 수 있는 광고 유치에 열을 올리고있다.

Телерадіокомпанія прагне зацікавлена в тому, щоб отримати великий прибуток.

방송사들이 광고 유치에 열을 올리게 되면서 부작용이 나타나고있다.

Телепередача дуже захопилася привертанням уваги за допомогою рекламі тому це починає нести за собою наслідки.

경제 불황이 계속되면서 복권 구매에 열을 올리는 사람들이 늘고있다.

Поки триває економічний спад, все більше людей проявляють ентузіазм купуючи лотерейні квитки.

수능 시험이 다가 오면서 수험생들은 막바지 시험 공부에 열을 올리고있다.

По мірі того, як наближаються вступні іспити, абітурієнти проявляють ентузіазм у навчанні.

그는 자신이 불이익을받는 상황을 참지 못하고 매번 열을 내며 자기 주장을한다.

Він не витримує того, що потрапляє у збиток, і щоразу самостверджується тим що проявляє ентузіазм у своїй роботі.

상견례 자리에서 자기 아들 자랑에만 열을 올리는 예비 시어머니의 모습이 보기 좋지 않았다.

Було не дуже приємно дивитись на те, як теща хвалиться сином на першій зустрічі і знайомстві батьків нареченого і нареченої.

8. 진땀을 흘렸다 - дуже сильно хвилюватись [77; с.92]

오늘 발표 준비를 충분히 못해서 질문에 대답 하느라고 진땀을 흘렸다.

Я недостатньо підготувався до сьогоднішній доповіді тому дуже хвилююся.

유민상 씨가 어린 조카들을 보느라 진땀을 흘리고있을거예요.

Пан Ю Мин Сан мабуть дуже хвилюється перед тим як побачити своїх внуків.

9. 발등에 불이 떨어지다 - кров з носу як треба (дуже спішити) [77; с.124].

동생이 주말 내내 놀다가 지금 방에서 발등에 불이 떨어져서 숙제하고 있다.

Молодший брат постійно гуляв на вихідних тому зараз сидить в кімнаті й робить домашнє завдання, що аж п'ятки горять.

철수 친구가 도와줘서 우선 발등에 불을 꺼서 바쁜 일을 다 끝냈다.

Друг Джольсу допоміг йому з великим обсягом домашнього завдання тому він тепер вілний.

10. 꽃샘추위에 설 늙은이 얼어죽는다 - Стара людина що стоятиме при похолоданні в, період розпускання квітів ранньою весною замерзне від холоду.

Це означає що період весни коли квіти розпускаються може бути несподівано дуже холодним.

11. 봄추위와 늙은이 근력은 오래가지 못한다 - Холод у весни і сили старої людини триватимуть недовго.

Прислів'я пояснює той факт що все згодомом пройде: як погане, так і добре.

12. 봄비는 쌀비다 - Весняний дощ це рис.

Якщо навесні, в суху пору року буде достатньо дощу, то буде легко обробляти рис, що означає хороший урожай.

13. 아침 무지개는 비 올 징조, 저녁 무지개는 맑을 징조 - Ранкова веселка - знак дощу, а вечірня веселка - ознака «ясності».

Райдуга - явище, при якому водяна пара або краплі дощу відбиваються заломленням сонячного світла і завжди з'являються з іншого боку Сонця. Ранкова райдуга частіше буває на заході, а вечірня - на сході. Це пояснюється тим, що в повітрі дуже багато водяної пари або крапель дощу. Також вечірня веселка може розглядатися як знак того, що влітку збережеться ясна погода.

14.2 월 바람에 검은 소 뿔이 오그러진다. – У лютому чорні коров'ячі роги відпадають.

Вітер у лютому не тільки дуже холодний, але й дуже сильний.

15. 개구리가 울면 비가 온다. – Якщо жаба дуже сильно квакає то буде дощ.

Тиск повітря зменшується по міру пониження атмосферного тиску. Влага підвищується, тому жаби використовують «квакання» ще більше, ніж зазвичай, як засіб для посилення дихання. У багатьох випадках, як кажуть, це хіт.

Отже, фразеологізми є невід'ємною частиною роботи з культури мовлення. Необхідно вчитися не тільки правильному, але і доцільному вибору засобів мови при побудові власних висловлювань. Така робота повинна бути спрямована не тільки на засвоєння певних знань, а й на розвиток мовного чуття, мовної інтуїції, на накопичення позитивного мовного досвіду. А щоб досягти цих цілей, треба працювати з фразеологічними зворотами і намагатися використовувати їх у своїй промові.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

В третьому практичному розділі ми розглянули семантичні зв'язки прикметників корейського і української мови. Системне розгляд лексики дозволяє будувати словники-тезауруси, структура яких має схожість з семантичним полем.

А також ми виділили пласт лексики, яка не була зафіксована в словникових джерелах, але, тим не менш, яка широко вживається як у повсякденному житті і засобах масової інформації, так і в професійній сфері. Безсумнівно, цей пласт не є досить широким у порівнянні з такими мовами як англійська, німецька та інші, але ін продовжує розвиватись і по сьогоднішній день. В цей пласт входять лексичні одиниці, які прийшли з китайської. Виходячи з цього ми вважаємо, що корейській і китайську мови, незважаючи на застосування цих лексичних одиниць, все ж «не пускають» їх в лексичний склад мови, тим самим відокремлюючи його. У цьому, на наш погляд, проявляється тенденція до пошуку шляхів відособленості культурного простору, так як в сучасному світі в період відкриття культурних і мовних кордонів гостро стоїть питання про збереження самобутності в лінгвокультурах.

Проте, ми помічаємо невеликий відсоток термінів в лексичному складі корейської та китайської мов. На нашу думку, це є наслідком пануючої в світі тенденції що розростається глобалізації, міжкультурної комунікації, стирання економічних, політичних і культурних кордонів.

Ми можемо відзначити, що на сьогоднішній день, в період взаємовпливів мов і культур для нас стає важливим питання не тільки їх вивчення, але також і збереження самобутності та індивідуальності своєї нації.

А також можна зробити висновки що фразеологічні вирази ніяк не можна перекладати дослідно, так як вони надають мові яскраве емоційне забарвлення. Розглянуті явища «температури» представляють інтерес для порівняльних досліджень і особливо для практики перекладу. Неможливо передати без втрат, наприклад, українською мовою те, що так лаконічно і виразно сформульовано в

корейській. І навряд чи можна обійтися при перекладі понять «температури» якимось одним прийомом. Швидше за все, необхідно вдатися до їх сукупності. Більш того, для підбору еквівалента іншою мовою недостатньо тільки мовної компетенції, необхідні широкі екстралінгвістичні знання, а також творчий підхід до вирішення конкретної перекладацької проблеми. Засоби міжкультурної комунікації – результат багаторічного дослідження корейських лінгвістів що розробляли проблеми міжкультурної комунікації.

Ми можемо відзначити, що на сьогоднішній день, в період взаємовпливів мов і культур для нас стає важливим питання не тільки їх вивчення, але також і збереження самобутності та індивідуальності своєї нації.

ВИСНОВКИ

Ми детально розглянули поняття лексико-семантичного поля і всього що тим чи іншим чином пов'язано з поняттям «температура» у сучасній корейській мові. Вона належить до числа розвинених і оброблених мов світу, що володіють багатою книжково – письмовою традицією. У мові, що функціонує як система, на всіх рівнях проявляється принцип взаємозв'язку і взаємозумовленості складових його одиниць.

Ця мова є досить таки гнучкою і розширюваною. Нема нічого такого в житті і в нашій свідомості, що неможлив було б передати корейським словом. Звучання музики, спектральний блиск фарб, гру світла, шум і тінь садів, неясність сну, тяжкий гуркіт грози, дитячий шепіт і шелест морського гравію. Немає таких звуків, фарб, образів і думок – складних і простих, – для яких не знайшлося б у нашій мові точного вираження.

Не тільки кількість слів, їх багатозначність, їх словотворчі можливості, граматичні особливості, синонімія, а й фразеологія свідчить про багатство, оригінальності та самобутності корейської мови.

На матеріалі книжок книжок українських й корейських дослідників ми отримали наступні основні результати наукового дослідження.

- 1) Характеристика поняття «лексико-семантичного поля» в лінгвістиці.
Сам термін "семантичне поле" в даний час все частіше замінюється вужчими лінгвістичними термінами: Лексичне поле, синонімічно ряд, лексико-семантичне поле і т.п.
- 2) лексико-семантичне поле "температура" є надзвичайно значущим в українському та корейському мовному просторі і характеризується великим розмаїттям проявів
- 3) Зіставлення засобів репрезентації поля в українській і корейській мовах сприяє виявленню параметрів і змістовної подібності та відмінності в лінгвістичному і культурологічному аспектах.

Проведений аналіз мовного матеріалу дозволяє зробити висновок про те що лексико-семантичне поле «температура» є ємним, великим і надзвичайно значущим в українському та корейському мовному просторі. Розглянуті нами типи поняття піддаються відділенню за цільовим ознакою на "холодно" і "гаряче". Зіставлення українських і корейських засобів об'єктивації лексико-семантичного поля «температура» сприяє виявленню параметрів їх змістовної подібності та відмінності в двох мовах і культурах.

Термін 온도 визначається складною структурою і має бути представлений як сукупність температурних зон. Вони утворюють рух температурної ознаки за шкалою наростання температурної ознаки. У сукупності зони концепту організовані по прототиповому принципом, а їх зміст орієнтований на нейтральну температуру в широкому сенсі.

Ми виділили «ряд» лексики, який не був закріплений в словникових джерелах, але, не дивлячись на все, яка широко вживається як у повсякденному житті і засобах масової інформації, так і в професійній сфері як корейців так і українців. Безсумнівно, цей «ряд» не є досить широким у порівнянні з такими мовами як англійська, німецька та інші, але він продовжує розвиватись і по сьогоднішній день. В «ряд» входять лексичні одиниці, які прийшли з китайської. Виходячи з цього ми вважаємо, що корейську і китайську мови, незважаючи на застосування цих лексичних одиниць, все ж «не пускають» їх в лексичний склад мови, тим самим відокремлюючи його. У цьому, на наш погляд, проявляється тенденція до пошуку шляхів відособленості культурного простору, так як в сучасному світі в період відкриття культурних і мовних кордонів гостро стоїть питання про збереження самобутності в лінгвокультурах.

А також можна зробити висновки що фразеологічні вирази ніяк не можна перекладати дослідно, так як вони надають мові яскраве емоційне забарвлення. Розглянуті явища «температури» представляють інтерес для порівняльних досліджень і особливо для практики перекладу. Неможливо передати без втрат, наприклад, українською мовою те, що так лаконічно і виразно сформульовано в корейській. І навряд чи можна обійтися при перекладі понять «температури»

якимось одним прийомом. Швидше за все, необхідно вдатися до їх сукупності. Більш того, для підбору еквівалента іншою мовою недостатньо тільки мовної компетенції, необхідні широкі екстралінгвістичні знання, а також творчий підхід до вирішення конкретної перекладацької проблеми. Засоби міжкультурної комунікації – результат багаторічного дослідження корейських лінгвістів що розробляли проблеми міжкультурної комунікації.

АНОТАЦІЯ

온도 어휘-의미론 분야는 언어학에서 가장 자주 사용되는 용어로서, 어떤 공통(통합) 의미속성에 의해 결합되어 있다. 다시 말하면, 가치에 대한 공통적인 비삼중적 요소를 가지고 있다. 온도는 물질의 뜨겁고 찬 정도를 나타내는 물리량이다. 온도는 물리학에서 가장 기초적이고 중요한 물리량 중 하나이다. 온도는 일반적으로 다음 두 가지 방법으로 정의된다. 처음에는 어휘 수준의 단위, 즉 단어들이 그러한 어휘 단위로 간주되었다. 나중에 언어적 글에서 문구와 문장을 포함하여 의미 분야에 대한 설명이 나타났다.

의미분야의 이론은 한 언어에서 특정 의미집단의 존재이념과 이들 집단 중 하나 이상의 언어단위가 들어갈 수 있는 가능성에 기초한다. 특히 언어(용어)의 어휘는 동의어(따뜻한 - 뜨거운), 반의어(뜨거운 - 차가운) 등 다양한 관계로 결합하여 별도의 단어의 집합으로 나타낼 수 있다.

언어학에서는 아직도 자기 나름대로의 불분명한 해결책이 없는 개념들이 산적해 있는데, 그 중에서도 분야라는 개념이 있다. 비교 활자학의 대상으로서의 어휘-세속적 분야의 문제는 가장 중요한 연구 중 하나이다. 현대 언어학자들의 사상에 따르면 어휘-세속적 분야는 그 구성에서 언어의 여러 부분의 말을 포함하여 넓은 의미의 특정 개념을 지정하는 어휘의 집합체라고 한다. 어휘-시멘틱 분야는 동기식 계획 어휘소가 자기들끼리 필드를 "분할"의 의미적 상관 관계), 유전적 다이제닉 계획(반복적으로 구현된 동기 모델, 단어 형식의 반복성)에서 여러 가지 체계적인 특징으로 특징지어진다. 이온 모델, 현장 어휘를 생성하는 어원학적 동지 생성의 반복성). 이 문제의 연구에 전념하는 작품에서, 이 분야는 인도-유럽 언어의 자료에 근거하여 고려된다. 어휘의 개념은 다양하고 다차원적이며 동시에 통합된 시스템 개체로서 다양하지만 상호 연결된 서브시스템을 구성할 가능성을 설명한다.

언어의 어휘체계에 대한 연구는 대개 다양한 유형과 볼륨의 어휘 집단을 식별하는 형태로 수행되며, 또한 서로간의 관계를 확립한다. 어휘적 구성의 체계적 관계를 연구하기 위한 방법을 찾는 것은 의미적 분야 이론의 출현으로 이어졌다. 국내외 현대 언어학에서는 그 분야의 연구에 다양한 이론적 개념과 방법론적 접근법이 있다. 필드 이론은 사실 많은 관점들을 포괄하는데, 이것은 일반적인 생각의 매우 중요한 변형이다. 즉 언어에서 단어들이 서로 의미적으로 연결되어 있다는 개념이다. 필드 이론은 "필드"의 개념에서 언어학자들은 어휘를 어휘-시멘틱 시스템으로 결합시키는 특정한 구조 수량의 개념을 가까스로 실현해냈는데, 여기서 각 어휘는 이 양을 어휘적 의미의 지배적인 씨앗으로 발견한다.

예를 들면 다음과 같은 용어를 포함할 수 있다: 따뜻한, 방한, 따끈따끈한, 따스한, 훈훈한, 열렬한, 열띤, 더운, 뜨거운, 난방장치가 있는, 고온의, 열간의, 몸이) 달아오르는, 고열의, 불타는 (듯한), 성 잘내는, 신경질적인, 격하기 쉬운, 열화같은, 긴장된, 분명한, 간절한, 격렬한, 폭발적인, 친절한, 얼음의, 얼음 같은, 얼음이 많은, 얼음이 덮인, 빙하의, 추운, 찬, 난방장

치가 없는, 냉정한, 냉담한, 상온, 차가운, 시원한, 서늘한, 청량의. 냉담한, 냉랭한, 무더운, 답답한, 괴로운, 숨막히는, 온실

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архангельська А.М. Методи компонентного аналізу і компонентного синтезу в сучасних ономазіологічних дослідженнях / Алла Мстиславівна Архангельська // Мовознавство. – №1. – 2010. – С. 45–53.
2. Бацевич Ф.С. Процес неологізації та динаміка структури семантичного поля / Флорій Сергійович Бацевич // Мовознавство. – 1980. – №3. – С. 54 – 80. 530.
3. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Пер. с франц. – М., 1955;
4. Библер, В. С. Культура. Диалог культур (опыт определения) / В. С. Библер // Вопросы философии. – 1989. – № 6. – С. 31–43.
5. Бондарко А. В. Грамматическая категория и контекст / А. В.Бондаренко. – Л.:Наука, 1971. – С.50-53.
6. Борщев В. В. Типы реалій и их языковое восприятие /В. В. Борщев, Л. В. Кнорина. – М., 1990. – 114 с
7. В. В. Борщев, Л. В. Кнорина. – М., 1990. – 114 с
8. Васильев Л.М. Современная лингвистическая семантика / Леонид Михайлович Васильев. – М., Высшая школа, 1990. – 175 с.
9. Виноградов В.В. Об основных типах фразеологических единиц в русском языке. – “А.А. Шахматов”. – М., 1947. – 418 с.
- 10.Вихованець І. Українська граматична термінологія / І. Вихованець // Українська термінологія і сучасність : Тези доп. Всеукраїнської наук. конф. – К., 1996. – С. 11.
- 11.Вопросы описания лексико-семантической системы языка. Тезисы докладов. Ч. 2. – М.,1971. – С. 133 – 136.
- 12.Гак В. Г. О некоторых закономерностях развития лексикографии (Учебная и общая лексикография в историческом аспекте) / Владимир Григорьевич Гак // Актуальные проблемы учебной лексикографии. – М.: Русск. яз., 1977. – С.11–27.

13. Гераклит Ефесський. Фрагменти / Ефесский Гераклит. – Пер. В. Нилендер. – М. : Мусагет, 1910. – 147 с.
14. Д. И. Ермоловича. – [3-е изд., стер.]. – М. : Р. Валент, 2007. – 237 с.
15. И.А. Проблемы языкового значения // Избранные труды. Том 1. – М.: Изд – во РУДН, 2001. – 672 с.
16. Караулов Ю.Н. Структура лексико-семантического поля. // Филологические науки. 1972. – № 1. – С. 56-68.
17. Караулов Ю.Н. Структура лексико-семантического поля. // Филологические науки. 1972. – № 1. – С. 70-82
18. Лакофф, Д. Метафоры, которыми мы живем /Д. Лакофф, М. Джонсон. – М., 2008.
19. Лесюк М. П. Семантико-дериваційні зв'язки у словотвірному гнізді з коренем -біг- у сучасній українській мові. Зб. наук. пр.: Словотвірна семантика східнослов'янських мов. К., 1983. С. 180–186.
20. Лисиченко Л.А. Лексико-семантична система української мови / Лідія Андріївна Лисиченко– Х.: Харківський держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, 1997. – 131 с.
21. Лисиченко Л.А. Лексико-семантична система української мови / Лідія Андріївна Лисиченко– Х.: Харківський держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, 1997. – 131 с.
22. Лисиченко Л.А. Лексико-семантична система української мови / Лідія Андріївна Лисиченко– Х.: Харківський держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, 1997. – 131 с.
23. Ломоносова Ю. Е. Концептуальное поле «Атмосферные явления» во французской языковой картине мира: дис. ...канд. филол. наук: 10.02.05. – Белгород, 2008. – 196 с. 11. GRLF – Le Grand Robert de la langue française. – Электронный толковый словарь французского языка в 6 томах 12. LDS – Larousse – Dictionnaire des synonymes. – Р.: Ed. Larousse, 2007. – 843 р
24. Межжеріна Г. В. Структурна організація семантичних одиниць (поле – лексико-семантична група – слово) / Ганна Валентинівна Межжеріна //

- Актуальні проблеми украї́нської лінгвістики: теорія і практика. – К., 2002. – Вип. 5. – С. 114–126.
25. Межжеріна Г. В. Структурна організація семантичних одиниць (поле – лексико-семантична група – слово) / Ганна Валентинівна Межжеріна // Актуальні проблеми украї́нської лінгвістики: теорія і практика. – К., 2002. – Вип. 5. – С. 114–126.
26. Микульчик Р. Тематична класифікація фізичних термінів – епонімів / Р. Микульчик // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми української термінології. – 2016. – № 842. – С. 92–95.
27. Москальская О.И. Структурно-семантические разряды слов в составе части речи / О.И. Москальская // Вопросы германского языкознания: Сб. статей. / под ред Н.Ярцевой. – М.-Л., 1961. – С.251-261.
28. Москович В.П. Три метода обнаружения лексико-семантических связей слов / Василий Петрович Москович // Вопросы описания лексико-семантической системы языка. Тезисы докладов. Ч. 2. – М., 1971. – С. 35 – 37.
29. Невойт В. И. Названия пищи и продуктов питания в древнерусском языке: дис. ...канд. филол. наук : 10.02.01 / Валентина Ивановна Невойт. – К., 1986. – 246 с.
30. НКРЯ – Национальный корпус русского языка. Режим доступа: <http://ruscorpora.ru/index.html>
31. Новиков Л.А. Семантика русского языка. М., 1982
32. Ожегов С.И. Словарь русского языка. – М.: Русский язык, 1986. – 769 с.
33. Панько Т. І. Українське термінознавство: Підручник / Т. І. Панько, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк. – Л. : Світ, 1994. – 216 с
34. Панько Т. І. Українське термінознавство: Підручник / Т. І. Панько, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк. – Л. : Світ, 1994. – 250 с
35. Попова З.Д., Стернин И.А. Лексическая система языка / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та, 1984. – 167 с.

36. Попова З.Д., Стернин И.А. Лексическая система языка / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та, 1984. – 148 с.
37. Резанова З.И. Словообразующие возможности существительного (на материале современного русского литературного языка) : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук / З.И. Резанова. – Томск, 1983. – 20 с.
38. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика : очерки лингвистической теории перевода / Я. И. Рецкер ; доп. и коммент.
39. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика : очерки лингвистической теории перевода / Я. И. Рецкер ; доп. и коммент. Д. И. Ермоловича. – [3-е изд., стер.]. – М. : Р. Валент, 2007. – 237 с.
40. Русский язык и культура речи: Учебник / Под. ред. проф. В. И. Максимова. — М.: Гардарики, 2001. — 413 с.
41. Седлова Л. П. Исследование лексико-семантической группы прилагательных температурного восприятия (на материале соврем. франц. языка) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Седлова Людмила Петровна. – Ярославский педагогический вестник – 2012. – № 3 – Том I (Гуманитарные науки). – М., 2012. – 204 с.
42. Седлова Л. П. Исследование лексико-семантической группы прилагательных температурного восприятия (на материале соврем. франц. языка) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Седлова Людмила Петровна. – Ярославский педагогический вестник – 2012. – № 3 – Том I (Гуманитарные науки). – М., 2012. – 204 с.
43. Секерин В.П. Адаптация заимствованных слов в лексико-семантической системе английского языка и особенности их усвоения в ней / Виктор Павлович Секерин // Вопросы описания лексико-семантической системы языка. Тезисы докладов. Ч. 2. – М., 1971. – С. 125–129.
44. Селиверстова О.Н. Некоторые типы семантических гипотез и их верификация / Ольга Николаевна Селиверстова // Гипотеза в современной лингвистике. – М., 1980. – С. 262–268.

45. Семантичне поле автономне і може бути виділено як самостійна підсистема мови.
46. Складаревская Г. Н. Метафора в система языка / Г. Н. Складаревская. – СПб. : Наука, 1993. – 148 с.
47. Снопкова Н.А. Функционально-семантический анализ группы слов, выражающих сходство и различие в современном английском языке / Нина Александровна Снопкова // 135
48. Соколовская Ж. П. Система в лексической семантике (анализ семантической структуры слова). / Жанна Павловна Соколовская/ – К.: Вища школа, 1979. – 145 с.
49. Соколовская Ж. П. Система в лексической семантике (анализ семантической структуры слова). / Жанна Павловна Соколовская/ – К.: Вища школа, 1979. – 192 с.
50. Уфимцева А. А. Опыт изучения лексики как системы (на материале англ. яз.) / Анна Анфилофьевна Уфимцева. – М.: АН СССР, 1962. – 245 с.
51. Степанов Ю.С. Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования / Ю. С. Степанов. – М.: Школа "ЯРК", 1997. – 824 с.
53. Стернин И.А. Методика исследования структуры концепта // Методологические проблемы когнитивной лингвистики – Воронеж, 2001. С. 58–65.
54. Уфимцева А. А. Слово в лексико-семантической системе языка / Анна Анфилофьевна Уфимцева. – М.: Наука, 1968. – 272 с.
55. Филатова О. М. Интертекстуальность как глобальная текстовая категория / О. М. Филатова // Вестник Удмуртского университета: Филологические науки. – 2006. – № 5(2). – С. 149 - 154.
56. Филин Ф. П. О лексико-семантических группах слов / Федот Петрович Филин // Езиковедски изследвания в чест на академик Стефан Младенов. – София, 1957. – С. 530
57. Филин Ф. П. Очерки по теории языкознания / Федот Петрович Филин. – М.: Наука, 1982. – 410 с.

- 58.Филин Ф. П. Очерки по теории языкознания / Федот Петрович Филин. – М.: Наука, 1982. – 410 с.
- 59.Шмелев Д. Н. Проблемы семантического анализа лексики (на материале русского языка) / Дмитрий Николаевич Шмелев. – М.: Наука, 1973. – 210 с.
- 60.Шмелев Д. Н. Проблемы семантического анализа лексики (на материале русского языка) / Дмитрий Николаевич Шмелев. – М.: Наука, 1973. – 210 с.
- 61.ЭС – Энциклопедический словарь. Брокгауз Ф. А., Ефрон И. А. – Режим доступа: www.dic.academic.ru
- 62.Bierwisch M. Selektionsbeschränkungen und Voraussetzungen / M. Bierwisch // Bierwisch M. Selektionsbeschränkungen und Voraussetzungen / M. Bierwisch // Linguistische Arbeitsberichte 3 : 8. – 1970. – S. 8–22.
- 63.BNC – The British National Corpus. – Режим доступа: www.natcorp.ox.ac.uk
- 64.Hundsnurscher F. Semantik der Adjektive des Deutschen. Analyse der semantischen Relationen / F. Hundsnurscher, J. Splett Opladen : Westdeutscher Verlag, 1982.
- 65.Hundsnurscher F. Semantik der Adjektive im Deutschen : Analyse der semantischen Relationen / Hundsnurscher F. & J. Splett. – Münster : Westdeutscher Verlag, 1982. – 113 S.
- 66.Linguistische Arbeitsberichte 3 : 8. – 1970. – S. 8–22.
- 67.LOED – Little Oxford English Dictionary. – Oxford, 2006. – 818 p.
- 68.LPDF – Larousse – Le Petit Dictionnaire de Français. – P.: Ed. Larousse, 2006. – 1040 p.
- 69.Lutzeier P. – R. Lexikologie. Ein Arbeitsbuch / P. Lutzeier. – Tübingen : Stauffenburg Verlag, 1995.
- 70.Neubert A. The English Language / A. Neubert // English Grammar – A University Handbook / G. Graustein et al. – Leipzig : Verlag Enzyklopädie, 1996.
- 71.Rolf E. Zur Semantik von Vergleichsadjektiven Citation Information. Sprache:Verstehen und Handeln / E. Rolf // Akten des 15. Linguistischen Kolloquiums: Münster 1980, Band 2. / Ed. by Hindelang, Götz, and Zillig,

- Werner Berlin, New York (DE GRUYTER), 2010. – Originally published 1981. – P. 69–78.
72. Rolf E. Zur Semantik von Vergleichsadjektiven Citation Information. Sprache: Verstehen und Handeln / E. Rolf // Akten des 15. Linguistischen Kolloquiums : Münster 1980, Band 2. / Ed. by Hindelang, Götz, and Zillig, Werner Berlin, New York (DE GRUYTER), 2010. – Originally published 1981. – P. 69–78.
73. Schentke M. Syntaktisch – semantische Kombinationen und ihre Einführung in ein Lexikon – Eine Studie über englische Temperaturadjektive / M. Schentke, B. Schentke, C. 56
74. Krahl // Linguistische Studien. – Bd. 210. – Zentralinstitut für Sprachwissenschaft, 1991. – 202 S.
75. TLFi – Le Trésor de la langue Française informatisé. – Режим доступа: www.atilf.atilf.fr
76. Web WordNet 2.0 – online interface to Princeton's thesaurus and lexical database for the English language. Find synonym sets for nouns, verbs, adjectives, linked to their underlying lexical concepts and relations <http://wordnet.princeton.edu/perl/webwn>.
77. 김선정, 강현자, 김경하, 류선영 // 살아있는 한국어 관용어 // 2007년, 2014년 c.92, 124
78. 한국어교육연구소 한국어 관용 표현 // 서울. – 2015년. C.27 – 86